

EEN VEILIG EUROPA

**OVERZICHT VAN
ACTIVITEITEN
2022**

EUROPESE INVESTERINGSBANK

EEN VEILIG EUROPA

**OVERZICHT VAN
ACTIVITEITEN
2022**

Europese Investeringsbank – Overzicht van Activiteiten 2022

© Europese Investeringsbank, 2023.

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheebank

Alle rechten voorbehouden.

Vragen over rechten en licenties kunnen worden gericht aan publications@eib.org

Ga voor meer informatie over de activiteiten van de EIB naar onze website: www.eib.org

U kunt ook contact opnemen met info@eib.org. Onze digitale nieuwsbrief kunt u lezen op www.eib.org/sign-up

Publicatie van de Europese Investeringsbank.

Gedrukt op FSC®-papier.

LEESWIJZER

Net toen de wereld het boek van de COVID-19-pandemie dacht te kunnen sluiten, brak er in Europa een nieuwe crisis uit: oorlog. De Russische invasie van Oekraïne heeft geleid tot een enorme humanitaire crisis, waardoor miljoenen Oekraïense vrouwen en kinderen hun huis moesten verlaten om bescherming te zoeken in een **veilig Europa**.

De oorlog in Oekraïne en de dramatische verslechtering van de relaties met Rusland, Europa's grootste energieleverancier, hebben ons wakker geschud. De Europese Unie ervaart nu dat haar **energiezekerheid** gevaar loopt en haar **autonomie** wordt bedreigd omdat zij voor zo'n essentiële grondstof te afhankelijk is van een buitenlandse mogendheid.

In andere delen van de wereld is de oorlog voelbaar door stijgende voedselprijzen, wat het belang van **mondiale betrekkingen** onderstreept.

Ondertussen tikt de klok door en rest ons steeds minder tijd om een catastrofale verandering van ons klimaat af te wenden.

Dit Overzicht van Activiteiten laat zien hoe de Europese Investeringsbank de uitdagingen van 2022 heeft opgepakt. Van onze hulp bij de wederopbouw van beschadigde Oekraïense steden en onze steun aan vluchtelingen, tot onze niet aflatende inspanningen bij het bestrijden van de mondiale dreiging van klimaatverandering: dit Overzicht illustreert hoe onze steun voor energie-efficiëntie en elektriciteit uit duurzame bronnen bijdraagt aan zowel de behoefte aan energiezekerheid als de klimaatdoelen van de Europese Unie. Het laat ook zien hoe onze steun voor **innovatie** en doorbraaktechnologieën concreet bijdraagt aan het economisch concurrentievermogen van Europa, haar klimaatdoelen en haar **autonomie**. Tegelijkertijd toont het Overzicht hoe EIB Global, onze nieuwe internationale ontwikkelingsstak, het welzijn in de hele wereld bevordert.

Dit Overzicht biedt de context voor deze investeringen: van het strategisch denken door onze President in het 'Woord vooraf' tot informatie over de Bank als opnemer en uitgever van leningen, en een vooruitblik op de komende jaren met hoogtepunten uit het Activiteitenplan van de EIB-Groep.

Als financiële instelling die staat voor multilateralisme en samenwerking, is het onze ambitie om bij te dragen aan een betere toekomst door daar vandaag in te investeren. In dit Overzicht leest u hoe we dit doen.

INHOUDSOPGAVE

3 LEESWIJZER

6 WOORD VOORAF VAN DE PRESIDENT

8 HOOGTEPUNTEN VAN 2022 CIJFERS OVER KREDIETVERLENING EN DE IMPACT ERVAN

10 DE EIB IN UW LAND KREDIETVERLENING PER LAND

12 DE EIB IN DE WERELD KREDIETVERLENING BUITEN DE EUROPESE UNIE

14 ENERGIEZEKERHEID

16 OEKRAÏNE: OP DE LANGE TERMIJN

18 OEKRAÏNE: HIER GEEN ANDERE VLAG

19 POLEN: WAT VLUCHTELINGEN NODIG HEBBEN

20 ENERGIE-EFFICIËNTIE: ENERGIEZUINIG BOUWEN, STEEN VOOR STEEN

21 ENERGIEZUINIGE SOCIALE WONINGBOUW: PASSEND IN DE TIJDGEEST

22 DUURZAME ENERGIE: WINDMOLENS DE ZEE OP SLEPEN

25 DUURZAME ENERGIE: INNOVATIE IN WINDENERGIE

26 WATERSTOF: DE BRANDSTOF VAN DE TOEKOMST

27 CYPRUS: GROEN EN LOKAAL OP CYPRUS

28 ITALIË: DE LAATSTE GROENE KILOMETER

30 INNOVATIE EN AUTONOMIE

32 LANDBOUW: BIETEN BESTAND TEGEN ZIEKTEN

34 LANDBOUW: DURFKAPITAAL VOOR HET AVONDETEN

35 ROBOTICA: DE OPKOMST VAN DE BEZORGROBOT

36 DIGITALE ECONOMIE: NIEUWE IOT-LEIDERS

37 LEVENSWETENSCHAPPEN: GENEESMIDDELEN TEGEN KANKER

38 DIGITALE ECONOMIE: DE TOEKOMST IS NON-BINAIR

40 INVESTEREN MET IMPACT: HET DOEL ACHTER DIT ALLES

42 LEVENSWETENSCHAPPEN: CELLEN DIE INCONTINENTIE GENEZEN

44 MONDIALE BETREKKINGEN

46 PALESTINA: MICROFINANCIERING HARMONISEREN

48 BRAZILIË: KANSSEN VOOR VROUWEN

49 BENIN: ZONNE-ENERGIE VOOR HET AFRIKAANSE PLATTELAND

50 SENEGAL: COMFORT IS EEN WERKENDE KRAAN

52 INDIA: DEZE ZADEN DOEN HUN WERK

54 BANGLADESH: ZIEKENHUIZEN IN ONBEKENDE WATEREN

56 HOOGTEPUNTEN INLEENACTIVITEIT

58 ACTIVITEITENPLAN EN BESTUUR

WOORD VOORAF VAN DE PRESIDENT

In 2022 speelde de Europese Investeringsbank een wezenlijke rol in de EU-respons op de vele uitdagingen die zich in de loop van het jaar voordeden, van de afschuwelijke invasie van Oekraïne tot de energiecrisis die door het conflict werd veroorzaakt.

De EIB-Groep – de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds, haar dochteronderneming voor kleinere bedrijven – ondertekende in 2022 financieringsovereenkomsten met een totale waarde van € 72,5 miljard. Elke euro ging naar het bevorderen van duurzaamheid en veerkracht in Europa en daarbuiten. We zijn onze beloften nagekomen. We hebben onze doelen overtroffen. We hebben een verschil gemaakt.

Omdat achter de enorme bedragen werkelijke, tastbare impact zit.

In Zweden steunen we de volgende generatie biofarmaceutica tegen kanker. In Finland steunden we de ontwikkeling en vercommercialisering van kwantumcomputers. In Spanje helpen we van gebruikte bakolie schone energie te maken en wekken we zonne-energie op om groene waterstof te produceren. Er zijn nog veel meer van dergelijke projecten, en een aantal daarvan worden in dit Overzicht uitgelicht.

Impact leveren en investeringstekorten aanpakken

De energiecrisis betekende een aanslag op de investeringsbegrotingen van overheden en bedrijven, juist op een moment dat we meer zouden moeten investeren – om klimaatverandering te bestrijden en onze afhankelijkheid van olie en gas uit Rusland af te bouwen. Het risico bestaat dat langdurige investeringstekorten nog groter worden. Als we deze niet aanpakken, zal Europa minder concurrerend worden en minder aantrekkelijk voor bedrijven.

De gebeurtenissen van 2022 bewijzen dat decarbonisatie het enige geloofwaardige traject is naar zekere, betaalbare energie voor de inwoners van Europa. Daarom is een krachtige respons zo belangrijk. We verdubbelden onze inspanningen voor een groene, innovatieve transitie.

De Russische chantage met gasleveringen liet zien dat de Europese Investeringsbank gelijk had toen ze de financiering van de infrastructuur voor fossiele brandstoffen stopzette en zich op schone energie ging richten. Het is voor iedereen nu duidelijk dat schonere, duurzamere energie de toekomst is.

Onze financiering voor schone energie bereikte in 2022 een recordhoogte van € 19,4 miljard. Om energie-zekerheid te stimuleren, steunden we de modernisering van het Tsjechische elektriciteitsnet. We versnelden de integratie van hernieuwbare energiebronnen in het Poolse energienet. In Frankrijk financierden we drijvende windparken – een technologie die ons in staat stelt om het opwekken van schone energie naar diepere wateren te verplaatsen. Onze financiering draagt bij aan de aanleg van een kabel van 1 000 kilometer, waarmee elektrische centrales voor energieproductie uit hernieuwbare bronnen op Sicilië en Sardinië worden aangesloten op het Italiaanse net. Via ons steunpakket voor het initiatief REPowerEU verstrekken we de komende vijf jaar nog eens € 30 miljard aan energieleningen en kapitaalfinanciering voor energieprojecten met een grote impact (bovenop onze reguliere kredietverlening). De € 36,5 miljard die we in 2022 uitgaven aan kredieten voor klimaat en milieu steunde € 147 miljard aan groene investeringen door andere partijen. We liggen volledig op koers wat betreft ons doel om in de periode tot 2030 € 1 biljoen aan investeringen voor onze planeet te realiseren.

Een onmiddellijke respons

Zo reageren wij op de uitdagingen van klimaatverandering voor de lange termijn. Ons antwoord op de onmiddellijke dreiging door de invasie van Oekraïne is een ander belangrijk resultaat in 2022. Dankzij steun vanuit de EU-begroting konden we de Oekraïense regering binnen enkele weken na de invasie hulp bieden. Onder zeer moeilijke omstandigheden hebben we € 1,7 miljard aan Oekraïne uitbetaald. Daarnaast hebben we nog een bedrag van € 540 miljoen beschikbaar om tijdens de uitvoering van de projecten uit te betalen.

“ De gebeurtenissen van 2022 bewijzen dat decarbonisatie het enige geloofwaardige traject is naar zekere, betaalbare energie voor de inwoners van Europa. Daarom is een krachtige respons zo belangrijk. We verdubbelden onze inspanningen voor een groene, innovatieve transitie. ”

We willen ervoor zorgen dat de economie van Oekraïne overeind blijft, zodat het land zelf in belangrijke mate kan bijdragen aan de wederopbouw.

Ook realiseerden we in 2022 de oprichting van EIB Global, onze tak voor EU-activiteiten op het gebied van ontwikkeling en samenwerking. In het eerste jaar dat EIB Global operationeel was, ondertekende zij voor een totaalbedrag van € 9,1 miljard aan nieuwe kredietovereenkomsten voor talloze projecten – bovenop de financiering voor Oekraïne. Voorbeelden van deze projecten zijn zonne-energiecentrales in Brazilië, verdere ondersteuning voor vaccinatie-initiatieven in de hele wereld, en een omvangrijk project voor schoon en voldoende water voor de bevolking van Jordanië door financiering van een van de grootste ontziltingsinstallaties ter wereld.

De projecten van EIB Global laten zien hoe we EU-beleid en EU-waarden overal ter wereld bevorderen. We smeden nieuwe partnerschappen. Overal vormen we nieuwe, duurzame samenwerkingsverbanden. Ik ben er trots op dat we met EIB Global actief bijdragen aan de mondiale bloei, onder de vlag van de Europese Unie.

De Europese Investeringsbank reageerde krachtig in een jaar waarin sprake was van enorme spanningen. We toonden veerkracht en creativiteit. Maar we weten dat onze taak er nog niet op zit. We moeten onze prestaties voortdurend verbeteren en zoeken naar nieuwe, betere manieren om ons werk te doen. In dit Overzicht vertellen we meer over een belangrijke fase in dit traject.

Werner Hoyer

HOOGTEPUNTEN VAN 2022

EUROPESE INVESTERINGSBANK ACTIVITEITEN IN 2022

GOEDGEKEURDE PROJECTEN	€75,9 mld.
Europese Unie	€63,5 mld.
ONDERTEKENDE KREDIETOVEREENKOMSTEN	€65,1 mld.
Europese Unie	€56 mld.
UITBETALINGEN	€54,3 mld.
Europese Unie	€47,4 mld.
OPGENOMEN MIDDELEN	€44,3 mld.
(VOOR SWAPS)	
Kernvaluta (€, \$)	€37,2 mld.
Andere valuta	€7,1 mld.

ACTIVITEITEN VAN EIB GLOBAL IN 2022

GOEDGEKEURDE PROJECTEN	€12,4 mld.
TOTALE OMVANG FINANCIERINGEN	€10,8 mld.*
UITBETALINGEN	€6,6 mld.

* Totale omvang financieringen is inclusief € 1,7 miljard aan leningen die voor Oekraïne werden herbestemd in reactie op de oorlog van Rusland.

EUROPEES INVESTERINGSFONDS ACTIVITEITEN IN 2022

ONDERTEKENDE TRANSACTIES	€9,18 mld.
Kapitaalinjecties	€4,16 mld.
Garanties	€4,91 mld.
Inclusieve financiering	€0,12 mld.

Het Europees Investeringsfonds (EIF), onderdeel van de EIB-Groep, is gespecialiseerd in risicofinanciering ter ondersteuning van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. Het EIF stimuleert groei en innovatie in heel Europa en biedt financiering en deskundigheid voor gedegen, duurzame investerings- en garantieactiviteiten. Aandeelhouders van het EIF zijn de EIB, de Europese Commissie, publieke en private banken en financiële instellingen.

DE IMPACT VAN DE EIB

2,4 miljoen
ha

Landbouwgrond met
beter beheer

1,5 miljoen
ha

Bosgrond met
beter beheer

6,6 miljoen

Extra abonnees met
5G-diensten

192 000

Gecreëerde
onderwijsplekken

2 miljoen
MWh/jaar

Energiebesparing bij
projecten

31 300
GWh/jaar

Elektriciteit uit
hernieuwbare bronnen

2,4 miljoen

Geïnstalleerde slimme
energiemeters

15 800
MW

100% duurzame
stroomopwekkingscapaciteit

150,4 miljoen

Mensen met betere
gezondheidszorg

836 miljoen

Mensen die een COVID-19-vaccinatie
of andere inenting kregen

86 900

Huishoudens in sociale en
betaalbare woningen

17 miljoen

Mensen met nieuwe/gemoderniseerde
stedelijke of regionale infrastructuure

517 miljoen

Extra ritten met het
openbaar vervoer

23 600

Nieuwe/gemoderniseerde
voertuigen of rollend materieel

10,8 miljoen

Mensen met betere
sanitaire voorzieningen

25,4 miljoen

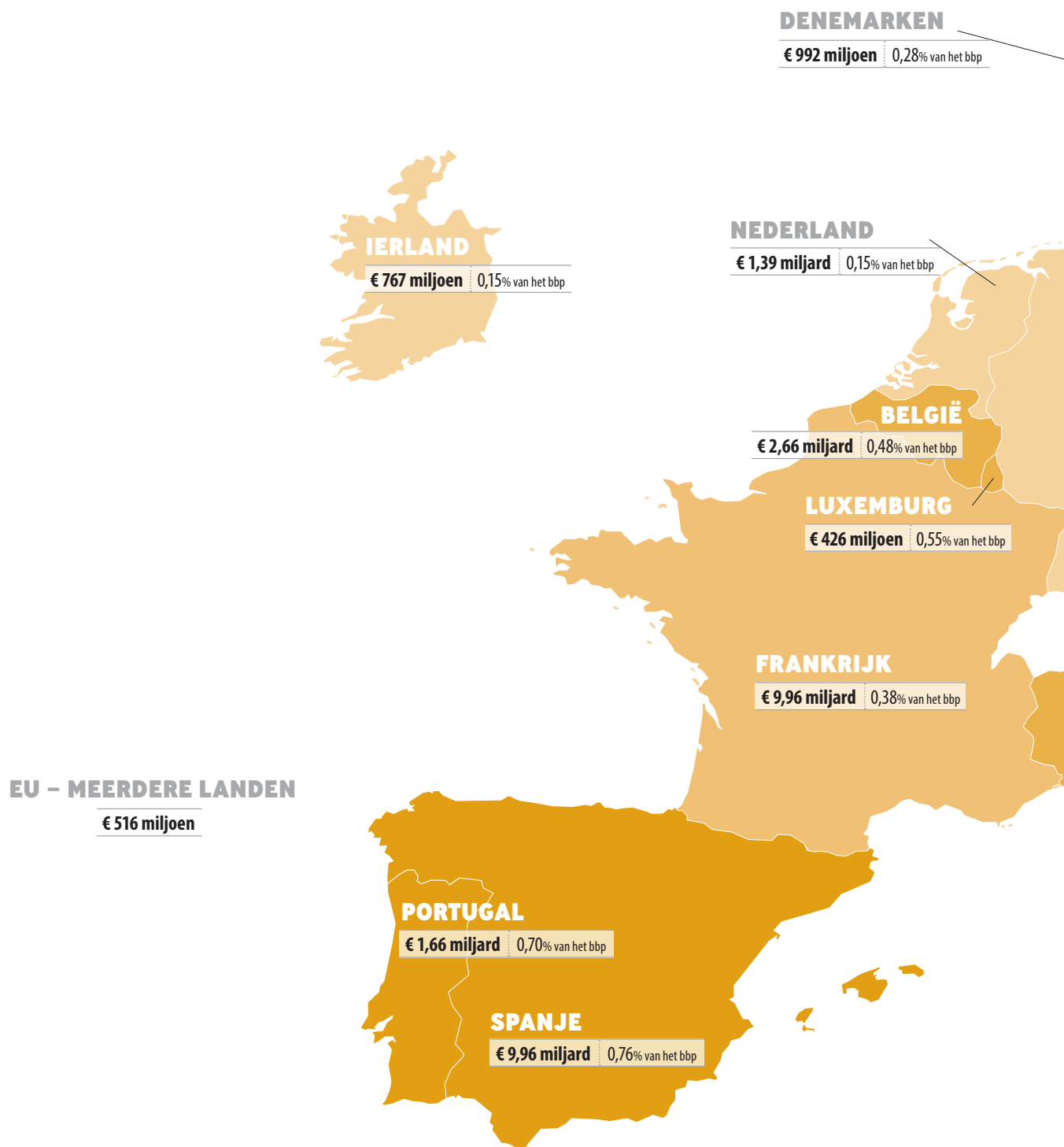
Mensen met veilig
drinkwater

3,1 miljoen

Vluchtelingen in
opvangcentra of tijdelijke
accommodaties
(solidariteitspakket Oekraïne)

De cijfers geven de verwachte resultaten weer van nieuwe kredietovereenkomsten die in 2022 voor het eerst zijn ondertekend; ze zijn gebaseerd op de in dit stadium beschikbare gegevens. Alle cijfers zijn voorlopig en er is geen accountantscontrole op toegepast.

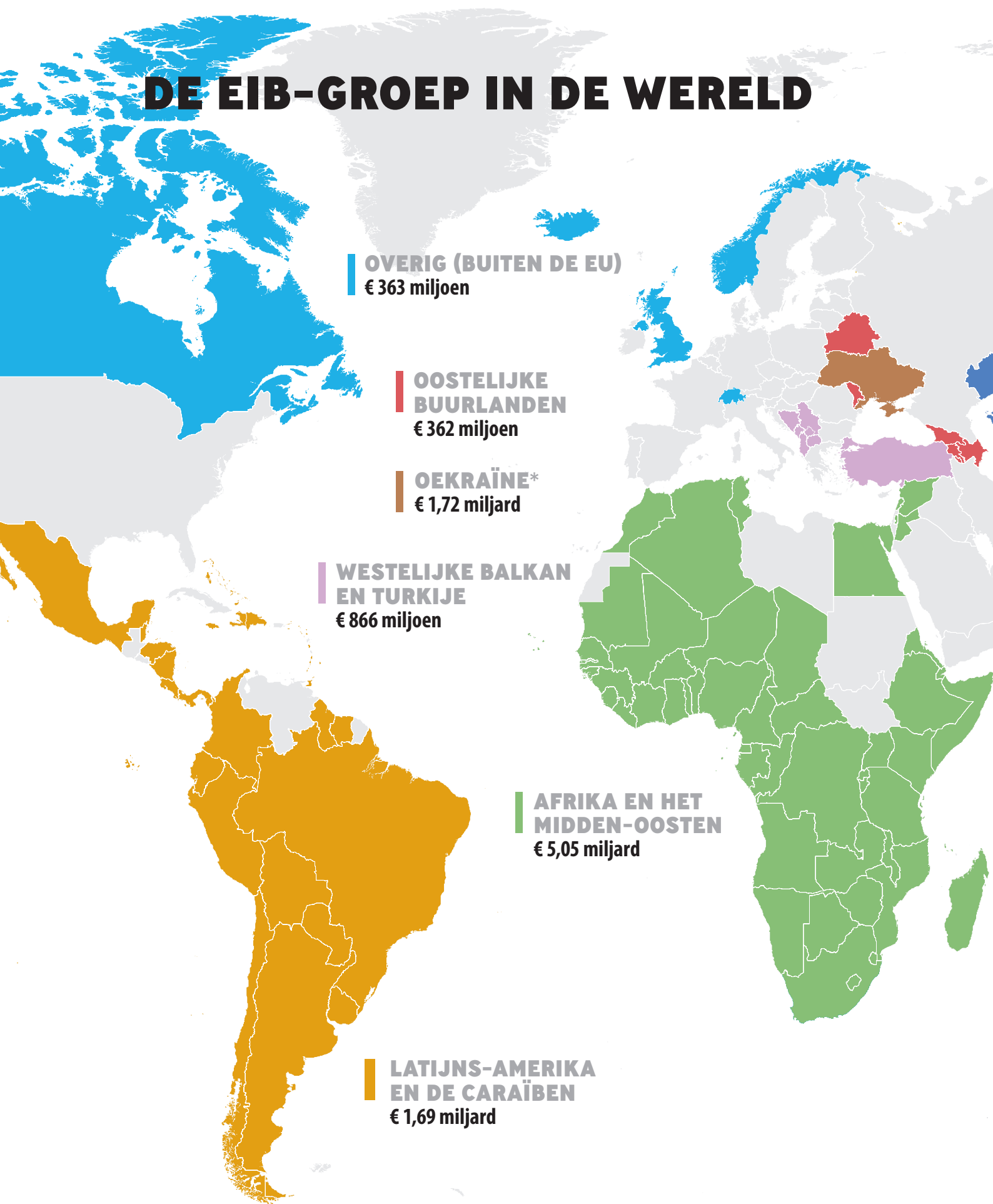
DE EIB-GROEP IN UW LAND

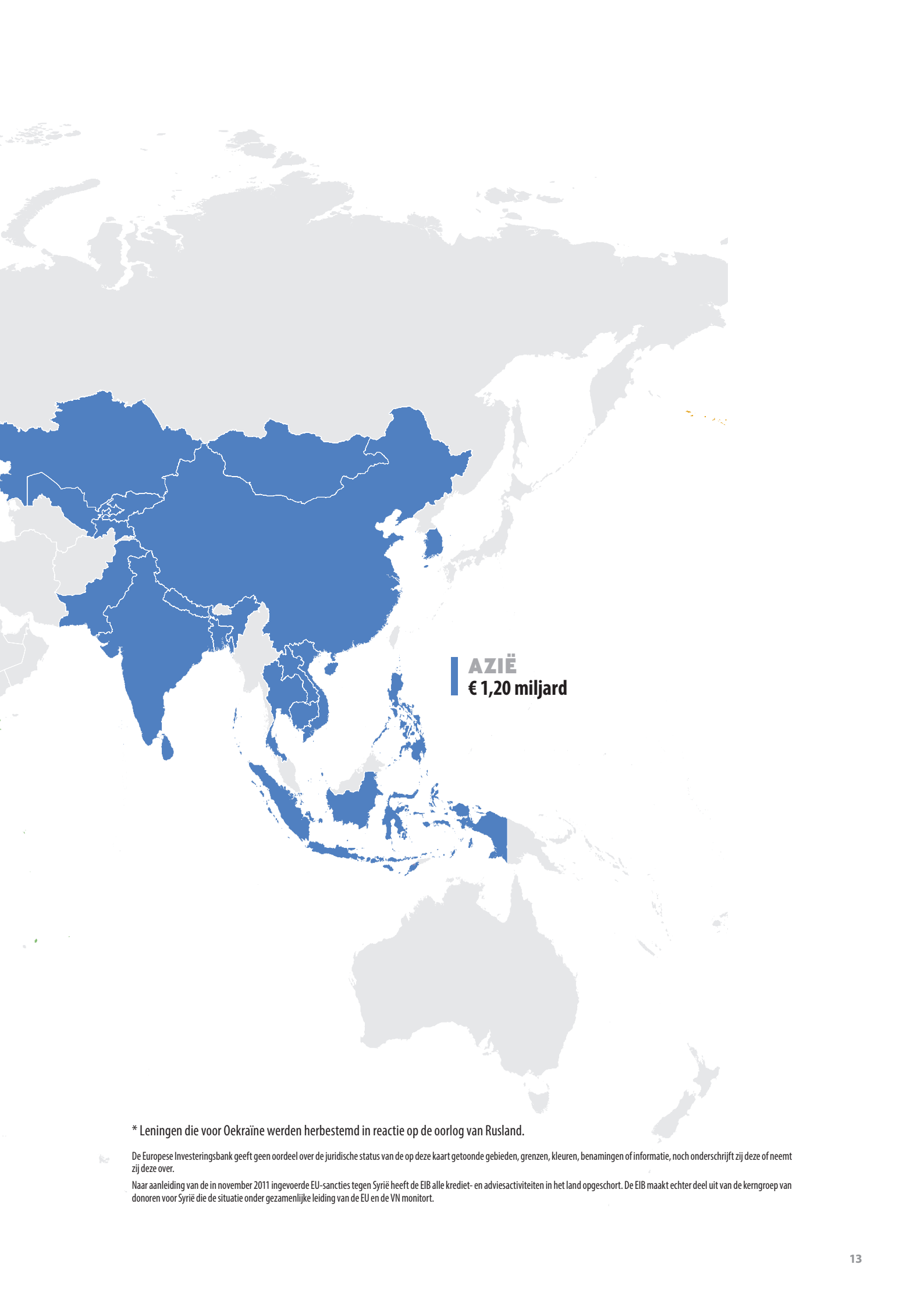

Hoe donkerder de kleur, hoe hoger het bedrag aan investeringen in verhouding tot het bbp.

DE EIB-GROEP IN DE WERELD

AZIË
€ 1,20 miljard

* Leningen die voor Oekraïne werden herbestemd in reactie op de oorlog van Rusland.

De Europese Investeringsbank geeft geen oordeel over de juridische status van de op deze kaart getoonde gebieden, grenzen, kleuren, benamingen of informatie, noch onderschrijft zij deze of neemt zij deze over.

Naar aanleiding van de in november 2011 ingevoerde EU-sancties tegen Syrië heeft de EIB alle krediet- en adviesactiviteiten in het land opgeschort. De EIB maakt echter deel uit van de kerngroep van donoren voor Syrië die de situatie onder gezamenlijke leiding van de EU en de VN monitort.

ENERGIEZEKERHEID

“ De energiecrisis versnelt voor Europa de noodzaak om over te stappen op alternatieve hernieuwbare energiebronnen en zuiniger om te gaan met energie. Dit tweeledige doel is de essentie van REPowerEU en er is voor de EIB een belangrijke rol weggelegd bij de uitvoering daarvan. Voor de adviesdiensten van de EIB betekent dit: nieuwe technologieën identificeren en helpen deze op de markt te brengen, maar ook overheden helpen slimmer gebruik te maken van publieke middelen en waar mogelijk meer private investeringen aan te trekken. **”**

Frank Lee, hoofd adviesdiensten klimaat- en sociale financiering, EIB

“ Sinds haar oprichting is de EIB een belangrijke financier van kritische energie-infrastructuur. De huidige situatie bevestigt opnieuw het strategisch belang van energie en hoe belangrijk het is om verschillende leveranciers te hebben. De EIB heeft haar kredietverlening voor energieprojecten – waaronder projecten voor energiebesparing, hernieuwbare energiebronnen, stadsverwarming en het verbinden van nationale en internationale elektriciteitsnetwerken – zowel in de Europese Unie als in de rest van de wereld geïntensiveerd. **”**

Sanjoy Rajan, hoofd energiezeekerheid, EIB

Energie is cruciaal voor onze veiligheid, en decarbonisatie is van groot belang voor onze strategische autonomie. De Russische invasie van Oekraïne en zijn inzet van energie-export als wapen, heeft geleid tot een fundamentele verandering van het geopolitieke en economische belang van energie voor Europa. Daarnaast moeten we de koolstofuitstoot terugdringen om klimaatverandering te beperken. Investeren in energiebesparende maatregelen en het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen is de perfecte oplossing voor beide problemen.

We steunen Europa's behoefte aan een snelle transitie naar groene energie door te investeren in projecten die gericht zijn op energiebesparing en hernieuwbare energie, en door innovatie en nieuwe technologieën te bevorderen.

OP DE LANGE TERMIJN

De Europese Investeringsbank steunt honderden projecten die voor de bevolking van Oekraïne van essentieel belang zijn. Ook tijdens de oorlog lopen de uitbetalingen voor deze projecten gewoon door

Wanneer Violaine Silvestro von Kameke uitlegt dat haar voornaamste taak bestaat uit investeren in tientallen Oekraïense steden tijdens de oorlog, reageert men op zijn zachtst gezegd verbaasd. “Mensen denken dat onze activiteiten in Oekraïne vanwege de oorlog zijn stopgezet”, vertelt deze senior kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. “Maar we betalen veel geld uit in Oekraïne en we werken daar aan vele complexe projecten. We zijn heel actief.”

Na de Russische invasie in februari 2022 heeft de Europese Investeringsbank haar medewerkers uit Oekraïne weggehaald. Maar tegelijkertijd heeft zij haar bijstand aan het land ingrijpend uitgebreid. **De Oekraïense regering verwacht dat het land in de komende tien jaar zo’n € 765 miljard nodig zal hebben voor herstel na de Russische invasie.**

De Europese Investeringsbank heeft sinds het begin van de oorlog twee belangrijke financieringspakketten voor Oekraïne goedgekeurd: een eerste pakket van € 668 miljoen kort na het begin van de oorlog zodat de overheid een aantal dringende behoeften kon bekostigen, en een tweede pakket van € 1,59 miljard in juli 2022 om beschadigde infrastructuur te repareren en essentiële projecten te hervatten. Van dit pakket is iets meer dan € 1 miljard uitbetaald.

Andere bijstand van de EIB in 2022 omvatte € 2,5 miljoen aan donaties van het EIB-Instituut, de sociale en culturele tak van de EIB, en bijna € 18 miljoen aan subsidies van het Trustfonds voor de technische bijstand aan het Oostelijk Partnerschap bestemd voor ongeveer 700 000 mensen die hun huizen zijn ontvlucht. Landen die bijdragen aan dit fonds zijn Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Letland, Litouwen, Polen, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

Daarnaast ondertekenden de Bank en Oekraïne een memorandum waarin wordt opgeroepen tot meer investeringen in het vervoerssysteem van Kyiv en werd € 59 miljoen aan subsidies herbestemd voor het repareren van Oekraïense treinen en spoorwegen, het installeren van tijdelijke vervangende bruggen en het verbeteren van gezondheidszorg en huisvesting voor mensen die hun huizen moesten verlaten.

Steun aan projecten buiten conflictgebieden

“We kunnen op dit moment geen grote nationale projecten starten, dus richt ons werk zich op kleine projecten en hulp aan mensen om deze zware tijd door te komen”, aldus Hervé Guenassia, senior kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en eveneens betrokken bij Oekraïense projecten. “Als we een groot project zouden aanpakken, zoals een vliegveld herstellen, weten we zeker dat Rusland dit zou vernielen.”

De Europese Investeringsbank is inmiddels 15 jaar actief in Oekraïne, en heeft daar al meer dan € 8 miljard aan financiering voor projecten verstrekt. In 2014, nadat Rusland het oostelijk deel van Oekraïne had bezet en de Krim had geannexeerd, hebben we een kaderlening van € 200 miljoen goedgekeurd om de eerste kosten van herstel te kunnen financieren. Deze lening was bestemd voor hulp aan mensen die het conflict waren ontvlucht en voor steden die grote aantallen vluchtelingen opnamen. Een aantal van de projecten dat met deze lening werd gefinancierd, is inmiddels door de oorlog vernietigd, zoals een moderne bibliotheek annex technologiecentrum in Marioepol.

“We zitten daar voor de lange termijn. Als het kon, zou ik volgende week naar het land terugkeren om met de wederopbouw te beginnen.”

Roy Draycott, civiel ingenieur, EIB

“Het is ontzettend verdrietig om te zien dat zo veel van deze projecten vernietigd zijn, omdat dit werk de lokale bevolking zo veel hoop gaf”, zegt Roy Draycott, die als ingenieur bij de Europese Investeringsbank zes jaar op het kantoor in Kyiv heeft gewerkt.

Dagelijkse gesprekken met burgemeesters tijdens de oorlog

Ook tijdens de hevigste perioden van het conflict bleven Guenassia en Silvestro von Kameke telefoontjes krijgen van burgemeesters die vroegen om technisch advies en financiële bijstand. In augustus en september 2022 deed de Bank een oproep tot het indienen van voorstellen om projecten in Oekraïne te financieren. Hierop kwamen zo'n 1 000 aanvragen van steden en private ondernemingen. De EIB is van plan meer dan 300 van deze verzoeken te honoreren en eind 2022/begin 2023 nieuwe oproepen tot het indienen van voorstellen te doen.

Onder de in 2022 goedgekeurde projecten voor hulp aan Oekraïne waren projecten voor nieuwe trams in Kyiv en Lviv, nieuwe bussen voor Loetsk, reparaties aan zorginstellingen in Odessa en financiering voor de wederopbouw van beschadigde onderwijs- en maatschappelijke instellingen in steden overal in het land.

Kapotte bruggen sluiten complete steden af

Overal in Oekraïne zijn bruggen vernietigd, zowel door Russische strijdkrachten als door Oekraïners die de Russische opmars probeerden tegen te houden. Als bank van de EU draagt de EIB bij aan de financiering van tijdelijke, drijvende pontonbruggen overal in Oekraïne.

“Een kapotte brug kan voor een stad rampzalig zijn”, legt Guenassia uit. “Het kan betekenen dat er geen drinkwater meer wordt aangevoerd. Of mensen kunnen het ziekenhuis niet bereiken, niet naar school of werk gaan, of geen boodschappen doen.”

Draycott, de civiel ingenieur, wil zodra de oorlog voorbij is weer in het land gaan wonen en werken. “De EIB laat Oekraïne niet in de steek”, zegt Draycott. “We zitten daar voor de lange termijn. Als het kon, zou ik volgende week naar het land terugkeren om met de wederopbouw te beginnen.”

De Europese Investeringsbank is inmiddels 15 jaar actief in Oekraïne

HIER GEEN ANDERE VLAG

Een Oekraïense burgemeester beschrijft hoe het komt dat de bevolking – die sinds de Russische invasie zware aanvallen te verduren heeft – zich mede dankzij EU-leningen tegen de bezetter keerde

Toen de invasie begon, beweerden Russische leiders dat ze in delen van Oekraïne zouden worden verwelkomd, met name in de grensgebieden, waar de culturele, taalkundige en etnische banden sterk zijn.

Dankzij mensen als Ivan Fedorov was er geen sprake van een warm welkom.

“Mijn voornaamste taak op dit moment is mensen helpen en de Oekraïense overwinning bespoedigen”, aldus Fedorov, 34 jaar en de jongste burgemeester die ooit in Melitopol werd verkozen. De stad ligt net boven de Krim, waar 90% van de inwoners Russisch spreekt. Fedorov bestempelde de Russen snel als “bezetters”, liet de Oekraïense vlag zolang mogelijk hangen en zette openlijk aan tot verzet.

Melitopol is sinds het begin van de oorlog bezet en maakt deel uit van de vier regio's die Rusland in september heeft geannexeerd. Fedorov verzorgt regelmatig live uitzendingen op sociale media om de inwoners moed in te spreken. “We accepteren hier geen andere vlag”, zei hij tijdens een van zijn toespraken.

Van de stad houden en deze verder ontwikkelen

Het leven is zwaar in Melitopol, een van de eerste steden die tijdens de oorlog werden bezet. De stad had aan het begin van de oorlog zo'n 150 000 inwoners, maar daar is nu slechts een derde van over.

Op 11 maart kwamen Russische soldaten naar Fedorovs kantoor, deden een zak over zijn hoofd en arresteerden hem. Hij werd een week vastgehouden en kwam vrij bij een gevangenenruil. Hij is niet lichamelijk gemarteld, maar zat wel naast mensen die door hun ondervragers waren verwond, bijvoorbeeld door hun handen te breken.

Fedorov is bekend bij de kredietmedewerkers en ingenieurs van de Europese Investeringsbank. De Bank helpt de stad en de regio Zaporizhzhia al sinds de Russische invasie in 2014, door de herbouw van kinderopvanglocaties, scholen, medische centra en andere voorzieningen in Melitopol. De vele jaren van samenwerking en bouwprojecten maakten dat inwoners zich tot Europa wendden toen de Russen kwamen.

“Dit gaat over het verbeteren van de kwaliteit van leven”, antwoordt Fedorov wanneer hem wordt gevraagd waarom hij met de Europese Investeringsbank werkt. “We krijgen hulp voor het bedrijfsleven, toerisme en logistieke zaken. We kunnen doorgaan met het ontwikkelen van plannen voor de wederopbouw, corruptie is uit den boze, en mensen gaan van hun stad houden en deze verder ontwikkelen.”

WAT VLUCHTELINGEN NODIG HEBBEN

Het solidariteitspakket van de EIB biedt steun aan lokale overheden in Polen, zodat zij de opvang en de infrastructuur kunnen aanpassen aan wat vluchtelingen nodig hebben

Toen de Russische troepen Oekraïne binnenvielen, vluchtten meer dan 7,5 miljoen Oekraïners over de grens naar Polen. Duizenden Poolse vrijwilligers boden zich aan om de ontheemden te helpen en op te nemen in hun huizen, scholen en bedrijven.

Nu staat Polen voor een nieuwe uitdaging: deze nieuwkomers voor langere tijd opvangen.

“Na tien maanden oorlog zijn de behoeften van de vluchtelingen veranderd”, zegt Grzegorz Gajda, senior specialist stedelijke sector bij de Europese Investeringsbank, die vijf Oekraïense vluchtelingen onderdak bood in zijn huis in Polen. “Om een nieuw leven in Polen op te bouwen, hebben zij werk nodig, een stabiel inkomen, gratis onderwijs en gratis toegang tot gezondheidszorg en overheidsdiensten.”

Om vluchtelingen te helpen integreren, ondertekende de EIB als bank van de EU in juni 2022 een kredietovereenkomst van € 2 miljard. De financiering vindt plaats in het kader van het solidariteitspakket voor Oekraïne, in samenwerking met de Europese Commissie.

Aanpassen aan een nieuwe werkelijkheid

Polen heeft sinds het begin van de oorlog meer dan 1,5 miljoen Oekraïense vluchtelingen verwelkomd. De schaal van deze instroom is zodanig dat de bevolking van Rzeszów, de grootste stad in het zuidoosten van Polen, met 50% is toegenomen. De steden Warsaw, Kraków en Gdańsk zagen hun inwonertal ook sterk groeien.

“Wanneer het eerste lokale enthousiasme afneemt en de middelen uitgeput raken, zijn systemische oplossingen nodig”, aldus Tomasz Balawajder, juridisch adviseur bij de Europese Investeringsbank. “Je moet ervoor zorgen dat de overheidssector doelmatig functioneert en voorziet in financiële steun en sociale voorzieningen voor de gastgemeenschappen en de vluchtelingen.”

Steun voor de inspanningen van Polen

De integratie van miljoenen vluchtelingen vergt tijd, zorgvuldige planning, nieuwe infrastructuur en financiële middelen.

Daarom heeft de Poolse regering binnen een maand na de invasie een hulpfonds in het leven geroepen dat door Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) wordt beheerd.

De Europese Investeringsbank heeft inmiddels € 600 miljoen aan het fonds uitbetaald, de eerste tranche van het toegekende bedrag van € 2 miljard. BGK betaalt de gelden uit aan lokale overheden en andere openbare lichamen.

“We moesten een nieuwe vorm van samenwerking bedenken om middelen te genereren voor een breed spectrum aan activiteiten die Oekraïense vluchtelingen steunen en helpen inburgeren”, vertelt Robert Faliński, directeur van het bureau dat het fonds beheert bij BGK.

ENERGIEZUINIG BOUWEN, STEEN VOOR STEEN

Steden en regio's in heel Europa snijden in de kosten en de uitstoot met energiebesparende investeringen

Vier van de vijf gebouwen in Spanje verbruiken meer energie dan nodig. Unión de Créditos Inmobiliarios (UCI), een gespecialiseerde hypotheekverstrekker uit Madrid, wil dat veranderen.

UCI heeft een renovatieprogramma voor woningen, bedoeld om het gebruik van duurzame energie te stimuleren en het totale energieverbruik van zo'n 3 720 woningen in Madrid, Barcelona en Sevilla te halveren.

"Ons doel is energiebesparing in Spanje en Portugal, voor eigenaren van huizen en gebouwen", vertelt Cátia de Almeida Alves, directeur duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij UCI.

Hoewel het opknappen van appartementen essentieel is voor het verlagen van de uitstoot en het energieverbruik, krijgen weinig projecten financiering. "Uit een enquête van de Spaanse overheid bleek dat slechts 2,3% van deze renovaties bancaire financiering krijgen", zegt Isidoro Tapia, kredietmedewerker bij de EIB. "Renovatie van gebouwen door verenigingen van eigenaren is dus een segment dat op dit moment onvoldoende mogelijkheden voor externe financiering heeft."

UCI probeert die financieringskloof te dichten met € 2,6 miljoen uit de Europese faciliteit voor bijstand aan lokale energieprojecten (Elena), een gezamenlijk initiatief van de EIB en de EU dat voorziet in technische bijstand voor investeringen in energiebesparing en hernieuwbare energie in gebouwen en in het stedelijk vervoer.

Modernisering van openbare gebouwen in Wallonië

Klimaatverandering en hoge energieprijzen dwingen ontwikkelaars om energiezuinigheid te integreren in het ontwerp, de bouw en de gebruikte bouwmaterialen.

B.E. FIN, een bedrijf in handen van het Waals Gewest en Société Régionale d'Investissement de Wallonie (SRIW), heeft een project opgezet met de naam RenoWatt. Dit project moet in heel Wallonië de renovatie van openbare gebouwen stimuleren, daarover adviseren en helpen met de uitvoering. In het kader van dit project, dat van Elena een subsidie van € 3,5 miljoen heeft ontvangen, zullen 500 gebouwen in 262 gemeenten worden gemoderniseerd en zal ongeveer 35% op het huidige energieverbruik worden bespaard. Het zou de koolstofuitstoot jaarlijks met 7 545 ton kunnen verlagen.

Verwijderen van oude verwarmingsleidingen in Litouwen

In de stad Vilnius kampen inwoners met versleten verwarmingsleidingen uit de vorige eeuw. Uit de leidingen ontsnapt hete lucht, en de kans op incidenten is groot, zoals lekkages en problemen met de verwarming bij mensen thuis.

De EIB voorziet in een langlopende kredietfaciliteit van € 43 miljoen voor Vilniaus Šilumos Tinklai, het bedrijf dat verwarming en warm water levert aan Vilnius. Het geld is bestemd voor modernisering.

Er is ook behoefte aan een nieuwe energiecentrale die werkt op biomassa en zonne-energie, en de installatie van een zuinige absorptiewarmtepomp. Dankzij het project wordt de verwarmingsinfrastructuur van 200 000 woningen gemoderniseerd, waardoor deze energiezuiniger worden en minder koolstof en andere luchtverontreinigende stoffen uitstoten.

PASSEND IN DE TIJDGEEST

InvestEU steunt een project voor energiezuinige sociale huisvesting in Hannover waarmee de stijgende kosten van levensonderhoud en het tekort aan betaalbare huisvesting worden aangepakt

De sterke stijging van de energie- en voedselprijzen sinds de Russische invasie van Oekraïne heeft ertoe geleid dat het percentage Duitse huishoudens dat meer dan 10% van het netto inkomen aan de energierekening besteedt, in vergelijking met 2021 is verdubbeld tot 41%. Door de combinatie van een tekort aan nieuwe woonruimte, stijgende huren en hogere kosten van levensonderhoud is de betaalbaarheid van woningen nu de op een na grootste zorg voor Duitsers.

Het plan van de in het noorden gelegen stad Hannover om 640 nieuwe, energiezuinige en betaalbare huurappartementen te bouwen, past perfect in de tijdgeest, waarin zorgen over klimaatverandering ook prominent aanwezig zijn. De nieuwe appartementen worden gebouwd door hanova, het gemeentelijk woningbouwbedrijf dat ook de eigenaar wordt. Er komen 232 sociale en 408 betaalbare wooneenheden.

“Dankzij de groeiende economie van Hannover is dit een aantrekkelijk metropoolgebied”, aldus Karsten Klaus, algemeen directeur van hanova. “Vanwege het snelgroeiend aantal inwoners en de huidige crises neemt ook de vraag naar betaalbare huisvesting toe. Maar deze is schaars. We helpen passende, betaalbare huisvesting te realiseren voor mensen met lage en middeninkomens, en zo de onbalans op de woningmarkt te verkleinen.”

Een doeltreffende reactie

82% van de nieuwe gebouwen wordt zo ontworpen dat hun energieprestatie minimaal 20% beter is dan de Duitse bouwnorm van bijna nul (KfW 55). Bij de overige gebouwen wordt gestreefd naar een energieprestatie die minimaal 10% beter is dan deze norm. Het project past ook binnen de EU-richtlijn energieprestatie van gebouwen (de EPBD).

Nieuwe, energiezuinige huizen betekenen weliswaar een lagere energierekening voor toekomstige huurders en een lagere koolstofuitstoot, maar de bouw ervan is niet goedkoop. Het project van hanova gaat naar verwachting rond de € 200 miljoen kosten. Door de talloze maatschappelijke en milieuvoordelen is het echter precies het soort project dat de Europese Investeringsbank wil steunen.

“We wilden graag bij dit project worden betrokken, omdat het duidelijk bijdraagt aan twee belangrijke EU-beleidsdoelen: sociale inclusie en klimaatactie”, vertelt Sotir Trambev, kredietmedewerker bij de EIB. “Met behulp van InvestEU konden we een pakket samenstellen dat veel verder gaat dan alles wat we in het verleden voor deze sector hebben kunnen doen.”

De transactie is de eerste investering van InvestEU in Duitsland. “Een pakket als dit was zonder InvestEU niet mogelijk geweest”, stelt Trambev.

WINDMOLENS DE ZEE OP SLEPEN

Een haven in Zuid-Frankrijk gaat enorm uitbreiden vanwege de komst van twee drijvende windparken op de Middellandse Zee

Windturbines zijn kolossale stalen gevaarten die honderden tonnen wegen. Op het land torenen ze boven het landschap uit. Maar stel je eens voor dat je er een in een traditionele zeehaven in elkaar zet, de 100 meter hoge turbine en de bladen van 90 meter op een drijvend platform hijst – en het geheel vervolgens naar een windpark midden op zee sleept.

Manoeuvreren met windturbines vereist grote aanpassingen van de haveninfrastructuur, maar Port-la-Nouvelle denkt er klaar voor te zijn. In deze haven in de buurt van het Zuid-Franse Montpellier werden van oudsher granen en andere landbouwproducten verhandeld, bestemd voor de export naar Noord-Afrika. Nu investeert de regio Occitanië € 340 miljoen, waarvan € 150 miljoen afkomstig van de Europese Investeringsbank, om de havens in Sète en Port-la-Nouvelle te moderniseren. Volgens de plannen moet Port-la-Nouvelle worden omgevormd tot een hub aan de Middellandse Zee voor de bouw, logistiek en ondersteuning van drijvende windparken op zee. Uiteindelijk zal de hub ook groene waterstof produceren met de schone energie die de windparken leveren.

“Dit vereist een industrieel proces en een infrastructuur die sterk afwijken van wat we gewend zijn”, vertelt Didier Codorniou, directeur maritieme zaken voor de Franse regio Occitanië.

Ruimte maken voor reuzen

De transitie van Port-la-Nouvelle is onderdeel van een ambitieuze strategie voor hernieuwbare energie die door de regio Occitanië is opgesteld. De regio hoopt te profiteren van de ontwikkeling van twee drijvende windparken die in de Middellandse Zee moeten komen en naar verwachting genoeg energie zullen produceren om te voorzien in de energiebehoefte van 400 000 mensen. Occitanië, dat een van de hoogste werkloosheidscijfers van Frankrijk kent, beschouwt hernieuwbare energie als een kans voor stimulering van zijn economie, die van oudsher is gebaseerd op landbouw, toerisme en, meer naar het binnenland, lucht- en ruimtevaart.

“De nieuwe infrastructuur draagt bij aan de ontwikkeling van groenere havenactiviteiten en een koolstofarme energieproductie. Als zodanig is het weer een stap richting ons doel van koolstofneutraliteit op Europees niveau”, zegt Shirley Moussavou, EIB kredietmedewerker en betrokken bij het project in Port-la-Nouvelle. “Drijvende windparken op zee staan ook bovenaan de Franse agenda voor energietransitie.”

Naast de financiering voor Port-la-Nouvelle steunt de EIB ook de proefwindparken: een voor de kust van Leucate-Le Barcarès, dat wordt geëxploiteerd door Les Éoliennes Flottantes du Golfe du Lion, en een ander dichtbij Gruissan, dat geëxploiteerd zal worden door EolMed. De Bank sloot in april een kredietovereenkomst van € 85 miljoen met EolMed en in mei een overeenkomst van € 75 miljoen met Les Éoliennes Flottantes. Beide leningen worden gedekt door een garantie van het Europees Fonds voor strategische investeringen. De Bank verstrekt ook € 50 miljoen aan een derde park op zee dat 40 kilometer ten westen van Marseille moet komen.

Port-la-Nouvelle ligt iets minder dan 20 kilometer van de parken die door Les Éoliennes Flottantes en EolMed worden geëxploiteerd. De betrekkelijk korte afstand tussen de haven en de windparken vermindert de risico's die gepaard gaan met het vervoer van de enorme bouwwerken over zee.

De regio Occitanië, dat het gebied omvat vanaf Toulouse zuidwaarts tot Spanje en oostwaarts tot Montpellier, staat bekend om zijn mooie weer. Maar de regio staat ook bekend om de wind, de beroemde mistral, een krachtige noordwestelijke storm die vanaf Zuid-Frankrijk de Golfe du Lion inwaait – waar de windparken komen.

Hoewel die wind goed is voor het opwekken van energie, zorgt zij wel voor problemen als je turbines van 600 ton stabiel probeert te houden op een drijvend platform van 90x90 meter. Om de turbines op de drijvende platforms te bevestigen, moet het belangrijkste dok van de haven worden afgeschermd tegen hoge golven en voldoende ruimte bieden om met de turbines te manoeuvreren. Het opslaan van de onderdelen voor windturbines, bladen en de drijvende platforms vergt eveneens veel ruimte. "Opslag is echt waar alles om draait", zegt Julien Ciglar, projectmanager voor mariene hernieuwbare energiebronnen bij het regionaal agentschap voor economische ontwikkeling van Occitanië.

Logistieke puzzel

Windturbines, bladen en andere infrastructuur worden gewoonlijk over zee vervoerd vanuit fabrieken uit heel Europa. Een van de belangrijkste turbineleveranciers van de proefparken is Vestas, dat zijn grootste productielocatie in Denemarken heeft. Vervoer over zee betekende dat de haveningang moest worden vergroot om plaats te kunnen bieden aan schepen met een lengte van 100-200 meter.

Vanwege de behoeften van de windparken zal de haven worden vergroot en gemoderniseerd. Dit betekent onder andere de aanleg van een platform van 250 meter dat sterk genoeg is om zware kranen te dragen, de uitbreiding van de waterkering rondom de haven om het dok dieper te maken, en de bouw van een extra terminal om de windturbines in elkaar te zetten en opslagruimten te creëren. Naar verwachting zal de eerste bouwphase in 2023 worden afgerond.

Duurzame ambities

Voordat de proefwindparken werden aangekondigd, had Port-la-Nouvelle moeite om opnieuw tot bloei te komen. De bedrijfsactiviteiten waren tanende. De graanexport – de belangrijkste activiteit van de haven – liep terug en de haven beschikte niet over de infrastructuur voor grotere schepen die koolwaterstofproducten als fossiele brandstoffen en chemicaliën vervoeren.

In de nabijgelegen oostelijke Pyreneeën is weinig industrie en de werkloosheid bedraagt er bijna 10%. Door zich op hernieuwbare energie te richten, kon de haven "de economie in het gebied nieuw leven inblazen", aldus Codorniou. "Het bood een kans om ons model om te vormen en een manier om onze economie koolstofarm te maken", zo legt hij uit. "Tegelijkertijd zorgde het voor werkgelegenheid in de regio."

De proefprojecten zullen naar verwachting 300 nieuwe fulltime banen opleveren. De Franse regering heeft echter grote plannen voor windenergie op zee. De eerste plannen betreffen twee proefparken met elk drie windturbines. Maar tegen 2030 wil de Franse regering de parken uitbreiden en een drijvend windpark van 250 MW realiseren midden in de Golfe du Lion, dat uiteindelijk energie zal leveren voor meer dan 400 000 mensen. Er zijn plannen voor een ander drijvend windpark van vergelijkbare omvang, voor de kust van Marseille.

“De regio heeft een sterke ambitie om van Port-la-Nouvelle de haven van de energietransitie te maken, niet alleen voor Frankrijk, maar voor de hele Middellandse Zee”, aldus Ciglar.

Overschakelen op groene waterstof

De infrastructuur en ondersteuning die Port-la-Nouvelle de windparken zal bieden, maakt deel uit van een bredere regionale strategie om een hub voor hernieuwbare energie te realiseren. Een consortium met de naam Wind'Occ heeft 170 bedrijven en 25 wetenschappelijke instellingen en laboratoria uit de regio bijeen gebracht om de opkomende industrie voor windenergie te ondersteunen.

De regio richt zich ook op groene waterstof. In 2019 nam het een plan voor groene waterstof aan ter waarde van € 150 miljoen. Doel van het plan is het realiseren van een infrastructuur voor de productie, opslag en distributie van waterstof, en die energie te gebruiken voor lokaal vervoer, zoals bussen en treinen. Een aanverwant project, Corridor H2, behelst de ontwikkeling van een netwerk met waterstofverdeelstations in Occitanië, langs de weg van de Middellandse Zee naar de Noordzee. De EIB leent € 40 miljoen aan dit project.

“De regio kan andere gebieden in Frankrijk laten zien hoe je dit soort activiteiten ontwikkelt”, zegt José Rino, expert bij de afdeling Lucht- en zeevaart en innovatief vervoer bij de EIB.

“ De regio heeft een sterke ambitie om van Port-la-Nouvelle de haven van de energietransitie te maken, niet alleen voor Frankrijk, maar voor de hele Middellandse Zee. ”

Julien Ciglar, projectmanager voor mariene hernieuwbare energiebronnen bij het regionaal agentschap voor economische ontwikkeling van Occitanië.

INNOVATIE IN WINDENERGIE

Prijsdruk en extreme omstandigheden dwingen turbinefabrikanten tot innovatie

Voor fabrikanten van windturbines als Vestas kan de marktomgeving waarin ze opereren net zo lastig zijn als de ruwe zeeën en zware stormen die hun bouwwerken moeten weerstaan. Na jaren van overheidssteun consolideert de sector nu in reactie op prijsdruk.

Een deel van die druk is afkomstig van windparkontwikkelaars, die vaak lage prijzen beloven voor de door de windparken geproduceerde elektriciteit. Ontwikkelaars oefenen vervolgens druk uit op turbinefabrikanten. Ook de stijgende grondstofprijzen vormen een probleem.

Tegelijkertijd investeren turbinefabrikanten flink in onderzoek en ontwikkeling om de prestaties van hun apparatuur te verbeteren en te voldoen aan de vraag naar nieuwe windparken in steeds extremere omgevingen.

“De industrie kampt met een enorme prijsdruk”, zegt Matteo Fusari, senior ingenieur en hoofdadviser bij de Europese Investeringsbank, een van de financiers van Vestas. “Als Europese fabrikanten van apparatuur concurrerend willen blijven, dan moeten ze synergieën tussen productplatforms benutten, producten minder complex maken, en hun mondiale productie, aanbestedingen en marktspreiding optimaliseren.”

Het Deense Vestas is mondiaal leider van de windturbine markt, met een marktaandeel van ongeveer 15%. Vestas wordt echter op de hielen gezeten door giganten als het Chinese Xinjiang Goldwind Science & Technology en GE Renewable Energy, met een marktaandeel van 13% respectievelijk 12%. “Vestas is een van de kampioenen”, aldus Delia Fornade, EIB-kredietmedewerker en betrokken bij het project.

De EIB verstrekke aan Vestas een lening van € 475 miljoen voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie in de Europese Unie in de periode 2022-2025. De kredietovereenkomst, die in juli werd ondertekend en reeds is uitbetaald, dekt ongeveer de helft van het onderzoeks- en ontwikkelingsbudget van het bedrijf – € 952 miljoen – voor die periode.

Het project richt zich op verschillende gebieden. Het eerste gebied betreft het ontwikkelen van nieuwe rotoornaven en -bladen die bestand zijn tegen kou en extreme weersomstandigheden, en het vereenvoudigen van producten zodat ze sneller kunnen worden ingezet. Het tweede betreft nieuwe ontwerpen voor gedeelde en modulaire platforms voor windturbines op land, zodat zij beter kunnen worden aangepast aan uiteenlopende omstandigheden. Het derde gebied betreft nieuwe modulaire platforms voor windturbines op zee, zodat het bedrijf synergieën en schaalvoordelen kan benutten in combinatie met zijn producten voor het vasteland.

De lening aan Vestas komt op een belangrijk moment in de Europese energietransitie. De wens van Europa om een eind te maken aan zijn afhankelijkheid van olie en gas uit Rusland, heeft een nieuwe impuls gegeven aan de steun voor hernieuwbare energie zoals zonne- en windenergie, en de prijzen daarvan worden steeds concurrerender.

DE BRANDSTOF VAN DE TOEKOMST

Dankzij nieuwe opslagtanks en automatiseringstechnologieën van een Frans bedrijf wordt het eenvoudiger om auto's en vrachtwagens op waterstof te laten rijden

F aurecia, een belangrijke leverancier van auto-onderdelen in de buurt van Parijs, gelooft dat groene waterstof in 2050 kan voorzien in bijna 20% van de mondiale energievraag – goed voor een jaarlijkse vermindering van de koolstofuitstoot met zes gigaton. Dit Franse bedrijf verwacht dat er in 2030 al 5 miljoen voertuigen met brandstofceltechnologie zullen rondrijden.

Faurecia is leider op het gebied van waterstofopslagtanks voor auto's, vrachtwagens en grote tankstations. Het bedrijf wil de autobranche helpen eerder waterstof te gaan gebruiken. Daarnaast houdt het zich bezig met systemen voor waterstofbrandstofcellen en het ontwikkelen van technologie voor geautomatiseerd rijden. Dankzij al deze innovaties zal waterstof in vele typen voertuigen kunnen worden gebruikt, maar met name in zware en terreinvoertuigen met krachtige motoren die veel fossiele brandstoffen verbruiken.

“Doorbraaktechnologieën als waterstof zullen een cruciale rol spelen in de transformatie en decarbonisatie van de autobranche”, vertelt Antonello Locci, adviseur voor projecten op het gebied van innovatie en geavanceerde productiemethoden bij de Europese Investeringsbank.

Vervoer is de grootste producent van broeikasgassen in de Europese Unie, goed voor ongeveer 31% van het totaal. Door lucht en waterstof te combineren, kunnen waterstofbrandstofcellen alle elektriciteit produceren die een voertuig nodig heeft. Maar de brandstofcellen stoten enkel warmte en water uit, geen koolstofdioxide of andere verontreinigende stoffen.

Brandstofcellen hebben ook andere voordelen ten opzichte van verbrandingsmotoren. Ze zijn krachtiger en zuiniger dan fossiele brandstoffen, werken geruisloos en hebben minder tijd nodig om op te laden, waardoor ze dezelfde flexibiliteit bieden als auto's met traditionele motoren.

Om de autobranche te helpen transformeren, keurde de Europese Investeringsbank in juli 2022 een lening van € 315 miljoen voor Faurecia goed. Deze financiering maakt deel uit van InvestEU, een programma dat is bedoeld om innovatie te stimuleren en nieuwe banen te creëren. “InvestEU verlaagt het risico, waardoor grotere langlopende leningen kunnen worden aangeboden aan ondernemingen in essentiële economische sectoren”, vertelt Nor Mebkhout, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank.

Met de steun van de Bank zal Faurecia verdergaan met het ontwikkelen van de volgende generatie waterstofopslagtanks voor gebruik in voertuigen en bij tankstations. Ook gaat het de zelfstandigheid en recyclebaarheid van zijn producten vergroten.

Het Faurecia-project zorgt daarnaast voor nieuwe banen en het helpt delen van Oost- en Noord-Frankrijk economisch concurrerender te worden.

GROEN EN LOKAAL OP CYPRUS

Een stedelijk hervormingsproject moet gemeenten groener maken, de economie stimuleren en het leven voor de inwoners verbeteren

Cyperus wil zijn uitstoot terugdringen en groener worden, te beginnen met projecten voor de transformatie van zijn steden en gemeenten. Maar dit is een langdurige, complexe en dure aangelegenheid.

“Gemeenten moeten een aantal groene investeringen doorvoeren en groenere technologieën gaan gebruiken”, aldus Michalis Socratous, secretaris-generaal van de unie van gemeenten op Cyprus. “Om steden en gemeenten groener te maken, moesten we eerst de stedelijke gebieden moderniseren en herstructureren, gebouwen en openbare ruimten renoveren, en het openbaar vervoer duurzamer maken.”

Het gemeentelijk strategisch plan voor duurzame ontwikkeling is een initiatief dat juist daarop betrekking heeft. Het is opgesteld door de Cypriotische regering en de unie van gemeenten op Cyprus. Op grond van het plan zullen talloze projecten voor vernieuwing en restauratie van gemeenten op heel Cyprus worden gefinancierd.

De Europese Investeringsbank steunt het plan met een in november gesloten kaderlening van € 150 miljoen en met technische bijstand via haar advieshub.

“Een kaderlening is in feite een overkoepelende investering die ons in staat stelt tientallen of zelfs honderden belangrijke projecten te financieren”, zegt Nicos Yiambides, senior kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank. “Met een kaderlening kunnen we ook kleinere projecten en gemeenten steunen die gewoonlijk geen gebruik kunnen maken van onze financiering.”

Wat zijn de voordelen van stadsvernieuwing?

Als het goed wordt gedaan, zorgt stadsvernieuwing voor groenere ruimten in de stad en een aanzienlijke verbetering van het leven van de mensen die in de stad wonen en werken.

Verbeterde infrastructuur maakt stedelijke gebieden aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven en als toeristische bestemming, waardoor groei en werkgelegenheid worden gestimuleerd. Het draagt ook bij aan het welzijn van inwoners, die gebruik kunnen maken van beter(e) onderwijs, overheidsdiensten en recreatieve voorzieningen.

Neem bijvoorbeeld de stadsvernieuwing van het historische centrum van Limassol, de op een na grootste stad van Cyprus. Tijdens het in 2013 afgeronde project werden historische gebouwen en stedelijke ruimten in hun oude luister hersteld, het verkeersbeheer verbeterd, voetgangersgebieden gecreëerd, en nieuwe aansluitingen op de elektriciteits-, telecommunicatie- en waternetten gerealiseerd.

Het gemeentelijk strategisch plan voor duurzame ontwikkeling beoogt hetzelfde, maar dan op nationale schaal. Met steun vanuit de Europese Investeringsbank gaat de Cypriotische overheid projecten uitvoeren gericht op de herinrichting van openbare ruimten en groene zones, verbetering van fietspaden en openbaarvervoersnetwerken, renovatie van openbare gebouwen, modernisering van riolering en waternetten, vernieuwing van vervallen stedelijke gebieden, en het creëren van slimme steden waar digitale oplossingen worden ingezet om betere en efficiëntere overheidsdiensten te kunnen bieden.

DE LAATSTE GROENE KILOMETER

De grootste logistieke dienstverlener van Italië vervangt zijn traditionele voertuigen door een elektrisch wagenpark en bezorgt post en pakketjes nu emissievrij

Het is al aan het eind van de herfst, maar in Rome is het nog warm. De zon breekt door de wolken en schijnt op de terracottakleurige huizen in een smalle straat van de woonwijk Bravetta. In een aantal elektrische driewielers, ongeveer zo groot als een golfbuggy, bezorgen postbodes in stilte hun brieven en pakketjes.

Binnenkort rijden er honderden elektrische driewielers en voertuigen in een tiental districten in Rome. Daarvan zijn er 57 te vinden in het distributiecentrum Magliolino dat de wijk Nomentano bedient, waar Anna Manghetti woont. “Het is echt fantastisch om te zien hoe deze nieuwe driewielers steeds vaker voor de dagelijkse postbezorging worden gebruikt”, zegt ze. “Dat is een goede zaak.”

Manghetti is hoofd financiën bij Poste Italiane, de grootste logistieke dienstverlener van het land en een toonaangevende aanbieder van verzekeringen, en financiële en betaaldiensten. Dankzij een lening van € 100 miljoen van de Europese Investeringsbank in maart kon Poste Italiane zijn benzine- en dieselveertuigen vervangen door emissievrije driewielers en voertuigen.

“Als klimaatbank van de EU zijn we er trots op dat we het ambitieuze decarbonisatieplan van Poste Italiane steunen”, aldus Giovanni Aldeghi, senior medewerker bij de Europese Investeringsbank die bij dit project was betrokken. **Nooit eerder verstrekke de EIB zo’n grote financiering voor een emissievrij mobiliteitsplatform.**

Hoe groen is uw pakketje?

Het lastigste deel van het traject dat een pakketje aflegt van magazijn naar voordeur is de “laatste kilometer”: van het distributiecentrum naar de ontvanger.

De toename van online winkelen sinds de COVID-19-pandemie heeft de aan vervoer gerelateerde koolstofuitstoot vergroot. Steden en logistieke dienstverleners worstelden met vergeefse ritten, verkeersdrukke, parkeerproblemen en de zorgen van lokale bewoners over geluid en luchtvervuiling.

Als de laatste kilometer efficiënter en groener was, zouden steden gezonder en leefbaarder zijn. In de zomer van 2020 begon dat idee te spelen in het hoofd van Manghetti.

Het groene mobiliteitsproject van Poste Italiane stond onder toezicht van Matteo Del Fante en het team onder leiding van Chief Financial Officer Camillo Greco. Zij werden bijgestaan door Giuseppe Lasco, mede-algemeen directeur, en Marcello Grosso, hoofd duurzame ontwikkeling, risico en compliance van het concern.

Het groene mobiliteitsproject draait om het vervangen van de traditionele benzine- en dieselveertuigen door 4 150 elektrische voertuigen voor bezorging in steden en de omliggende gebieden. Ook de bijbehorende laadstations en het IT-platform maken deel uit van het project. De totale kosten bedragen € 145 miljoen.

// **Dit is de toekomst.** //

Tiago Lopes, senior ingenieur, EIB

Unieke financiering

De lening van de EIB aan Poste Italiane heeft een aantal unieke kenmerken. Om te beginnen dekt deze de huurprijs voor de vernieuwing van het elektrische wagenpark, de installatie van de bijbehorende oplaadpunten en het IT-platform. Met de lening worden ook de leasekosten van het elektrische wagenpark gefinancierd, die als gebruiksrechten in de boeken zijn opgenomen.

Om Poste Italiane te helpen zijn groene transitie te versnellen, financiert de Bank 69% van het project. Dit is aanzienlijk meer dan het financieringsplafond van 50% dat de Bank standaard hanteert.

Het plan is ambitieus: de uitstoot van het wagenpark voor postbezorging met 40% terugdringen. Het uiteindelijke doel is koolstofneutraliteit in 2030 – eerder dan de door de Europese Unie gestelde termijn.

Meer dan alleen elektrische voertuigen

Sinds half oktober 2022 rijden er al 1 100 elektrische voertuigen rond om de post te bezorgen in 70 Italiaanse steden en gemeenten, waaronder Turijn, Florence, Triëst, Bologna, Napels en natuurlijk Rome.

De elektriciteit die wordt gebruikt om deze voertuigen op te laden, is afkomstig van hernieuwbare bronnen. Het project leidt tot minder luchtvervuiling, minder uitstoot van broeikasgassen en minder geluid in de stadscentra, en zorgt jaarlijks voor 3 000 ton minder koolstofuitstoot. Dit staat gelijk aan de gemiddelde uitstoot van 3 000 passagiers die heen en terug van Parijs naar New York vliegen.

Om zijn milieu-impact verder te verkleinen gaat Poste Italiane de financiering van de Europese Investeringsbank ook gebruiken voor zijn IT-platform. Met het innovatieve model kan de route van de postbode optimaal worden afgestemd op postverkeer, afstand, soort weg, verkeersbeperkingen en het aantal pakketten. De routeplanning houdt rekening met de actieradius van de elektrische voertuigen en de beschikbaarheid van laadstations.

“Het succes van deze projecten berust op de interpretatie van een grote hoeveelheid data die realtime wordt verzameld”, vertelt Tiago Lopes, senior ingenieur bij de Europese Investeringsbank en betrokken bij deze transactie. “Dit is de toekomst.”

INNOVATIE EN AUTONOMIE

“ De EIB is de trotse verstrekker van financiering die als katalysator fungeert voor Europese innovatie, bijdraagt aan onafhankelijke, veerkrachtige en betrouwbare gezondheidssystemen voor Europese burgers en daarnaast Europese parels op het gebied van biotechnologie en medische technologie steunt. Deze positie is tijdens de recente coronapandemie verder versterkt: in 2021 droeg de EIB meer dan € 1,6 miljard bij aan de financiering van projecten op het gebied van levenswetenschappen, zoals de ontwikkeling van BioNTechs mRNA-vaccin tegen corona. Bovendien draagt ons werk bij aan een snellere vercommercialisering van fundamenteel onderzoek, de ontwikkeling van intellectuele eigendom en van innovatieve producten voor on vervulde medische behoeften waarmee de kwaliteit van leven voor patiënten in Europa en daarbuiten kan worden verbeterd. ”

Dana Burduja, hoofd levenswetenschappen en gezondheid, EIB

“ Als Europa economische zelfstandig wil zijn, moeten we massaal investeren in innovatie en in de technologieën die onmisbaar zijn voor de digitalisering van onze economie, zoals chips, datacentra en cyberveiligheid. Digitalisering is onvermijdelijk, komt eerder dan verwacht en heeft meer invloed dan je denkt. Dit is echt het moment om daarin te investeren. ”

Harald Gruber, hoofd digitale infrastructuur, EIB

Innovatie is van levensbelang voor de economische welvaart, de autonomie en de klimaatdoelen van Europa – deze kunnen eenvoudigweg niet gerealiseerd worden met uitsluitend bestaande technologieën.

Mede dankzij onze financiële en technische steun kunnen Europese ondernemingen doorbraken realiseren op gebieden die uiteenlopen van drijvende windparken tot mRNA-vaccins. Onze steun helpt ook voorkomen dat Europese ondernemers, wetenschappers en ingenieurs een beroep moeten doen op buitenlands kapitaal en vergroot daardoor onze autonomie in strategische sectoren.

BIETEN BESTAND TEGEN ZIEKTEN

Een Frans bedrijf kweekt planten die bestand zijn tegen klimaatverandering én minder bestrijdingsmiddelen en meststoffen nodig hebben

Een EU-verbod op neonicotinoïden, een insecticide dat wordt gebruikt om planten als suikerbieten te beschermen tegen ziekten die door bladluis worden verspreid, leek in 2018 een goed idee. Er was gebleken dat het insecticide schadelijk is voor bijenvolken en de Europese Unie besloot om neonicotinoïden te verbieden in het kader van een breder offensief ter bevordering van duurzamere landbouw.

Helaas leidde het verbod ertoe dat in een aantal suikerbietenvelden de vergelingsziekte kon toeslaan, waardoor de oogst in Frankrijk, een van 's werelds grootste producenten van suiker uit bieten, sterk afnam. De ziekte vormde een bedreiging voor de sector, en Frankrijk schortte het verbod daarom op tot 2023.

Dat bood weinig tijd om een oplossing te vinden. Meestal duurt het zeven tot tien jaar om een nieuw ras te ontwikkelen. De veredelaar en zaadproducent Florimond Desprez Group in het noorden van Frankrijk werkt hard aan dit probleem. Het bedrijf teelt al bijna 200 jaar suikerbieten. Nu gebruikt het zijn uitgebreide ervaring om een plant te kweken die bestand is tegen de vergelingsziekte, maar wel zijn natuurlijke weerstand tegen andere ziekten, zoals rhizomanie, behoudt.

Het is een race die consequenties heeft voor andere planten en landbouwsectoren.

“Als we een duurzamere landbouw willen, moeten we minder stikstofhoudende mest gebruiken vanwege de substantiële koolstofvoetafdruk ervan, en ook minder bestrijdingsmiddelen”, zegt Marin Desprez, directeur groepsstrategie bij de Florimond Desprez Group. “Want als een plantenras van nature resistent of bestand is tegen een ziekte, zijn er geen chemicaliën nodig om de planten te beschermen.”

De landbouw staat onder druk door klimaatverandering, de noodzaak onze ecologische voetafdruk te verkleinen en een groeiende wereldbevolking die gevoed moet worden. Het kweken van planten die minder middelen of chemische behandelingen nodig hebben en toch voldoende voedsel produceren onder steeds moeilijker omstandigheden, zal cruciaal zijn.

De Europese Investeringsbank steunt het onderzoek van Florimond Desprez, voornamelijk in Frankrijk en België, met een in april gesloten lening van € 40 miljoen. De lening wordt gedekt door een garantie van het Europees Fonds voor strategische investeringen, dat nu deel uitmaakt van het InvestEU-fonds.

“Er moet veel in de sector worden geïnvesteerd en financiering is moeilijk te vinden, vooral voor kleinere bedrijven”, aldus Zeina Chebli, de kredietmedewerker van de Europese Investeringsbank die bij dit project is betrokken.

Het Europees Fonds voor strategische investeringen

// Want als een plantenras van nature resistent of bestand is tegen een ziekte, zijn er geen chemicaliën nodig om de planten te beschermen. //

Marin Desprez, directeur groepsstrategie bij de Florimond Desprez Group

Eeuwenlang bezig met planten kweken

Florimond Desprez is een typisch familiebedrijf. De familie Desprez richtte het op in 1830 – vijf generaties terug – in Cappelle-en-Pévèle, een dorp iets ten zuiden van Lille. Het bedrijf profiteerde van de opkomende suikerbietenindustrie die zich met de steun van Napoleon Bonaparte had ontwikkeld. In de loop der jaren is het bedrijf ook andere gewassen gaan telen zoals cichorei, aardappelen en tarwe.

“Met de lening helpen we dit bedrijf concurrerend te blijven en belangrijke milieuproblemen van de landbouwsector aan te pakken, zoals aanpassing aan klimaatverandering. Tegelijkertijd steunen we plattelandsgebieden, in het bijzonder in Noord-Frankrijk”, vertelt Sébastien Collot, senior ingenieur bij het team bio-economie van de Europese Investeringsbank.

Het idee achter plantveredeling is betrekkelijk eenvoudig. Een voorbeeld: een tarweras waarvan je bijzonder lekker of knapperig brood kunt bakken, wordt gekruist met een ander ras dat juist gezond is of resistent is tegen ziekte. Onderzoekers bestuiven handmatig het ene ras met het andere en creëren zo een kruising. De talloze nakomelingen van die kruising worden vervolgens geplant en bestudeerd, om zeker te weten dat de nieuwe plant de gewenste eigenschappen – lekker brood en resistentie – heeft.

Landbouw onder druk

In de afgelopen 50 jaar is het de landbouw gelukt om de explosieve groei van de wereldbevolking bij te houden. Maar nu moet er flink meer worden geïnnoveerd om aan de toekomstige vraag naar voedsel te voldoen. “We hebben te maken met een combinatie van factoren: er is minder land beschikbaar op aarde, er zijn meer mensen en de klimaatomstandigheden verslechteren”, aldus Collot van de Europese Investeringsbank. “Dus onderzoek is belangrijk.”

Onderzoek is ook noodzakelijk voor de aanpak van plagen en epidemieën die normaliter niet in Noord-Europa voorkomen. Boeren in de Franse regio Champagne troffen vorig jaar zwarte roest aan op tarwe, een ziekte die de afgelopen 20 tot 30 jaar alleen in Marokko voorkwam. Insecten die voorheen in de winter stierven, blijven nu in leven en planten zich voort, mede door klimaatverandering. “Dit heeft grote gevolgen voor gewasopbrengsten en onze voedselzekerheid”, zegt Desprez. “Maar je moet ook denken aan nieuwe ziekten en de traumatische ervaring voor de boeren.”

Door de extreme druk op de landbouw, ben je geneigd je zorgen te maken over de toekomst. Maar volgens Desprez biedt een hernieuwde focus op innovatie en de ontwikkeling van plantenrassen enorme mogelijkheden: “Ik ben ervan overtuigd dat ons vak, dat echt maatschappelijk nut heeft, zal bijdragen aan een duurzamere vorm van landbouw en meer voedselautonomie in Europa.”

DURFKAPITAAL VOOR HET AVONDETEN

Een hongerige wereld voeden met durfkapitaal

Vee heeft last van parasieten. Om deze te bestrijden, moeten boeren monsters van ontlasting naar een laboratorium sturen en vijf dagen op de resultaten wachten. Maar vaak geven ze de hele veestapel dezelfde medicatie. “Overdadig gebruik van medicatie kan de voedselketen aantasten”, zegt Daniel Izquierdo, directeur en medeoprichter van Micron Agritech. “Wat de dieren binnenkrijgen, komt uiteindelijk op ons bord terecht.”

Samen met medestudenten van de technische universiteit in Dublin ontwikkelde Izquierdo een machinelearning-oplossing waarmee boeren zelf sneltests kunnen uitvoeren met behulp van een speciale testkit en een smartphone.

Het project leverde het team verschillende prijzen en prijzengeld op, en zo konden ze in 2019 hun eigen bedrijf opzetten buiten de universiteit. Dankzij een kapitaaldeelname van The Yield Lab Europe, een durfkapitaalbedrijf dat wordt gesteund door het Europees Investeringsfonds, konden ze de volgende stap nemen. “Zij steunden onze productontwikkeling en brachten ons waar we nu zijn”, aldus Izquierdo.

Micron Agritech is één voorbeeld van de manier waarop durfkapitaal zorgt voor de innovatie die in de landbouwsector zo hard nodig is. Naar verwachting zal de wereldbevolking over ongeveer 60 jaar met 10,4 miljard inwoners op haar hoogtepunt zijn, maar het zal voor onze toch al overbelaste planeet niet eenvoudig zijn al deze mensen voeden. Durfkapitaal voor innovatie en nieuwe technologieën is cruciaal als we willen dat toekomstige generaties geen honger hoeven te lijden. Daarom investeert het Europees Investeringsfonds in fondsen als The Yield Lab Europa.

“Door te investeren in fondsen die door durfkapitaalbedrijven en participatiemaatschappijen worden beheerd, kunnen we de middelen die we aan de markt verstrekken vermenigvuldigen”, vertelt Adelaide Cracco, hoofd klimaat en milieu-impact bij het Europees Investeringsfonds. “Wanneer we op deze wijze met investeerders samenwerken, trekt elke euro die we investeren nog eens vier euro van andere investeerders aan.”

Druk met innovatie

Een andere agritech-startup die door het Europees Investeringsfonds wordt ondersteund is ApisProtect. Dit bedrijf uit het Ierse Cork heeft een innovatief systeem ontwikkeld waarmee imkers de productiviteit kunnen verhogen en de kosten verlagen.

Door het internet der dingen (IoT) te combineren met kunstmatige intelligentie kan ApisProtect op afstand data uit bijenkorven halen en deze interpreteren.

Durfkapitaalinvesteringen als Micron Agritech en ApisProtect dragen bij aan innovatie in de vroege fasen van ontwikkeling. Cracco hierover: “Innovaties als deze kunnen diep ingrijpen in sectoren en leiden tot de ontwikkeling van nieuwe producten en technologieën die nodig zijn voor de toekomst en een enorme impact zullen hebben.”

DE OPKOMST VAN DE BEZORGROBOT

Starship Technologies, een bedrijf in robotica, zorgt voor verandering van onze winkel- en bezorggewoonten door stedelijke mobiliteit te innoveren en groener te maken

Stel je voor: je komt net uit je werk en je hebt trek. Dus besluit je om online eten te bestellen en wacht je tot het er is. Maar als je de deur opent om je bestelling in ontvangst te nemen, zie je enkel een kleine, futuristisch uitziende, witte robot zo groot als een winkelmandje.

Dit klinkt misschien als sciencefiction, maar voor veel consumenten in Estland, Finland, Denemarken, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten is dit al werkelijkheid.

Het bedrijf achter deze innovatie is Starship Technologies, dat in 2014 in Estland werd opgericht door de medeoprichter en de belangrijkste ontwerper van Skype, Ahti Heinla en Janus Friis. Sindsdien heeft het bedrijf meer dan 3,5 miljoen commerciële bezorgingen uitgevoerd, over een afstand van wereldwijd meer dan 7 miljoen kilometer – meer dan elk van zijn concurrenten.

Bezorgrobots uit de toekomst

De robots van Starship lijken meer op R2-D2 dan op de Terminator, maar laat je niet misleiden door hun schattige uiterlijk – ze zijn taai. Met hun twaalf camera's en zes wielen kunnen de robots stoepranden opklimmen, objecten omzeilen, voetgangers uit de weg gaan en zelfs obstakels waarnemen – zoals rijdende auto's – tot op wel 300 meter afstand.

Ook kunnen ze bezorgingen slimmer maken. De elektrisch aangedreven robots worden aangestuurd door een combinatie van sensoren, kunstmatige intelligentie en machinelearning. Daarmee kunnen ze de kortste en veiligste route vaststellen, waardoor ze niet alleen tijd besparen maar ook de koolstofvoetafdruk van bezorgingen drastisch omlaag brengen. "Voor de gemiddelde bezorging door Starship is evenveel energie nodig als voor het koken van water voor slechts één kop thee", vertelt Henry Harris-Burland, vicepresident marketing bij Starship.

Groene en innovatieve oplossingen

Vrachtovervoer is in veel steden een grote bron van vervuiling, maar de bezorgrobots van Starship kunnen verkeersopstoppen en schadelijke uitstoot in de laatste kilometer verminderen. "Elke robot betekent gemiddeld tien auto's minder op de weg", zegt Harris-Burland. "Uit een recent onderzoek, uitgevoerd in samenwerking met de gemeenteraad van Milton Keynes in het Verenigd Koninkrijk, bleek dat dankzij onze robots ruim 280 000 autoritten minder zijn gemaakt. Dat betekent 137 ton minder CO₂-uitstoot en 22 kg minder distikstofoxide-uitstoot."

De Europese Investeringsbank steunt het bedrijf met een semi-kapitaal risicokrediet van € 50 miljoen dat in januari 2022 werd gesloten. Deze financiering, met steun vanuit het Europees Fonds voor strategische investeringen, maakt deel uit van de Europese faciliteit voor groeifinanciering (EGFF), een product dat is ontwikkeld om het tekort aan durfkapitaal voor innovatieve startups in Europa aan te pakken.

NIEUWE IOT-LEIDERS

Twee Europese ondernemingen transformeren het internet der dingen (IoT) met innovatieve digitale diensten voor de bouw

IoT-technologie kan de manier waarop we leven, autorijden, werken, producten vervaardigen of gezondheidszorg krijgen transformeren en optimaliseren. De technologie kan ook bijdragen aan het terugdringen van energieverbruik en koolstofuitstoot. Naar verwachting zullen in 2025 meer dan 41 miljard IoT-apparaten in gebruik zijn. Dat maakt IoT tot een wezenlijk onderdeel van de digitale transformatie en een sleuteltechnologie voor de digitale autonomie van Europa.

Kontakt Micro-Location (Kontakt.io) is een IoT-bedrijf uit het Poolse Kraków dat met Bluetooth-technologie revolutionaire toepassingen ontwikkelt voor indoor-lokalisatiesystemen. “Jarenlang boden andere ondernemingen dure en complexe, inflexibele oplossingen”, zegt Philipp von Gilsa, algemeen directeur van Kontakt.io. “Wij maken slimme IoT-apparatuur, cloudoplossingen en krachtige software die gebouwen kan transformeren tot duurzame binnenmilieus.”

Interactie tussen mensen, objecten en gebouwen

Kontakt.io maakt gebruik van kunstmatige intelligentie, sensoren en cloudtechnologieën, en verbindt deze met de wifi van een gebouw om een nieuwe laag metadata voor slimme gebouwen te creëren.

Met de locatiebewuste applicaties van Kontakt.io kan een verpleegkundige de dichtstbijzijnde beschikbare en gesteriliseerde medische apparatuur vinden. En managers kunnen de apps gebruiken om kantoorruimte efficiënter te benutten en energie te besparen.

“Onze producten dragen bij aan een optimaal energieverbruik van gebouwen”, aldus Łukasz Szelejewski, Chief Technology Officer bij Kontakt.io. “Inzicht in hoe een gebouw daadwerkelijk wordt gebruikt, levert de data waarmee je het energieverbruik voor verwarming, ventilatie en airconditioning tot een minimum kunt beperken. Energiekosten kunnen zo met wel 35% afnemen.”

De Europese Investeringsbank steunt Kontakt.io met een in februari 2022 gesloten lening van € 12 miljoen via haar Europees Garantiefonds – een faciliteit die Europese bedrijven moet helpen de economische gevolgen van de COVID-19-pandemie te boven te komen. Veel van de begunstigden van het fonds zijn jonge techbedrijven die zich anders voor financiering mogelijk tot de Verenigde Staten of China hadden moeten wenden.

IoT-producten uit Litouwen

Een ander IoT-bedrijf dat door de Europese Investeringsbank wordt gesteund, Teltonika IoT Group, maakt innovatieve draadloze netwerken en apparatuur, zoals voertuigtrackers, GPS en modems.

“In 1998 begonnen we als zeer klein bedrijf in Litouwen en we hebben heel wat tegenspoed moeten overwinnen”, vertelt Arvydas Paukštys, oprichter en president van de Teltonika IoT Group. “Nu verkopen we onze unieke, in Litouwen geproduceerde IoT-producten in meer dan 160 landen.”

De Europese Investeringsbank steunt Teltonika met een in mei 2022 gesloten transactie van € 50 miljoen, gedekt door een garantie uit de EU-begroting via het Europees Fonds voor strategische investeringen.

GENEESMIDDELEN TEGEN KANKER

Een Poolse bedrijf ontwikkelt baanbrekende geneesmiddelen om bloedkanker en vaste tumoren met gerichte behandeling te bestrijden

Acute myeloïde leukemie (AML) is een ernstige vorm van bloedkanker. AML is betrekkelijk zeldzaam: jaarlijks zijn er in Europa ongeveer 20 000 nieuwe gevallen en een vergelijkbaar aantal in de Verenigde Staten. Het is echter een zeer agressieve vorm en heeft voor volwassen patiënten de laagste overlevingskans van alle vormen van bloedkanker.

Het Poolse biotechbedrijf Ryvu Therapeutics heeft nu baanbrekende geneesmiddelen ontwikkeld die AML-patiënten en mensen met andere levensbedreigende vormen van kanker mogelijk nieuwe hoop kunnen bieden.

“Ons lichaam is ontzettend sterk”, zegt Krzysztof Brzozka, Chief Scientific Officer bij Ryvu. “We hebben allemaal wel kanker(achtige) cellen in ons lichaam, maar hiervan zijn we ons nauwelijks bewust omdat ons immuunsysteem deze tumorcellen opruimt. In zeldzame gevallen zijn deze slechte cellen zo agressief of immunosuppressief dat de tumoren zichtbaar zijn en de cellen zich tot kanker ontwikkelen.”

Kleine moleculen met veel potentie

De Europese Investeringsbank verstrekt een **risicokrediet van € 22 miljoen** aan Ryvu voor onderzoek en klinische proeven door het bedrijf.

Ryvu heeft de capaciteit ontwikkeld om moleculen met verschillende werkingsmechanismen, afgestemd op verschillende kankertypen en behandelingen, snel op te sporen en te optimaliseren. Op dit moment heeft het twee kandidaat-geneesmiddelen die klinisch worden getest: SEL24 en RVU120, beide kinaseremmers. Deze blokkeren de celprocessen die voor kankergroei zorgen.

Beide kandidaat-geneesmiddelen worden getest op de behandeling van bloedkanker. RVU120 wordt ook getest op de behandeling van vaste tumoren zoals borst- of prostaatkanker. De kandidaat-geneesmiddelen worden geleverd in de vorm van capsules en kunnen thuis worden ingenomen – een groot voordeel voor patiënten die toch al vaak te maken hebben met frequent ziekenhuisbezoek, bloedceltransfusies, terugkerende infecties, pijn en vermoeidheid.

EU-geld voor baanbrekend onderzoek in Polen

Het risicokrediet van de Europese Investeringsbank wordt gedekt door het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI). “We zijn onder de indruk van hun pijplijngegevens tot nu toe”, vertelt Cristina Niculescu, senior specialist levenswetenschappen bij de Europese Investeringsbank. “Hun strategie lijkt veelbelovend.”

Daar staat tegenover dat biotechprojecten een relatief hoog risico met zich meebrengen vanwege de onzekere uitkomst van klinische proeven. “Zonder de garantie van het EFSI zouden we dit project niet kunnen financieren”, zegt Anna Stodolkiewicz, investeringsmedewerker bij de Europese Investeringsbank.

Sinds 2015 heeft de EIB ongeveer € 1 miljard geïnvesteerd in onderzoeksprojecten voor de behandeling van kanker, een ziekte waaraan wereldwijd nog altijd 10 miljoen mensen per jaar sterven. “Mogelijk zullen veel van die projecten niet slagen, en mogelijk raken we geld kwijt dat we ook hadden kunnen besteden aan bijvoorbeeld een nieuwe snelweg”, merkt Niculescu op. “Maar als een van de projecten wel succesvol is, verandert dat het leven van miljoenen mensen.”

DE TOEKOMST IS NON-BINAIR

Een Fins bedrijf kijkt verder dan nullen en enen om kwantumcomputers te bouwen die wetenschappelijke doorbraken versnellen – en het leven voor iedereen verbeteren

Bij het woord “kwantumcomputer” denk je al snel aan sciencefiction uit Hollywood, waar deze technologie wordt gebruikt voor tijdachines en futuristische steden. Maar kwantumcomputers bestaan echt. Experts zijn van mening dat ze de wereld kunnen veranderen, futuristische technologieën kunnen creëren en sciencefiction-dromen kunnen waarmaken.

Het Finse bedrijf IQM Quantum Computers is betrokken bij dit eerste begin van het tijdperk van de kwantumcomputer. “We zijn de eerste productiefaciliteit speciaal voor kwantumtechnologie in Europa”, zegt Juha Vartiainen, medeoprichter en Chief Operating Officer bij IQM. “Onze kwantumprocessors en -computers kunnen veel sectoren radicaal veranderen – van de ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins tot cyberveiligheid – en kunnen zorgen voor belangrijke innovatie op het gebied van klimaattechniek.”

Kwantumcomputers worden gezien als de volgende grote technologische ontwikkeling en deskundigen schatten dat deze markt in 2025 een waarde van \$ 770 heeft. Daarom steunt de Europese Investeringsbank IQM via haar Europees Garantiefonds met een in februari 2022 gesloten lening van € 35 miljoen.

Wat zijn kwantumcomputers?

In 1981 suggereerde Richard Feynman, een visionaire natuurkundige, dat een kwantumcomputer simulaties van fysische systemen zou kunnen uitvoeren die voor een klassieke computer onmogelijk zijn. Helaas wist niemand toen hoe je een dergelijke computer moest bouwen.

Zeventien jaar later konden Isaac L. Chuang, Neil Gershenfeld en Mark Kubinec het wel en zij bouwden de eerste kwantumcomputer met twee qubits. Deze doorbraak maakte de weg vrij voor een volwaardige kwantumcomputer, een zoektocht die nog steeds voortduurt.

Een standaardcomputer verwerkt digitale bits van nullen en enen. Kwantumcomputers gebruiken kwantumbits of qubits die een nul, een één, zowel nul als één, of een oneindig aantal waarden daartussen opslaan. Dat vergroot de rekencapaciteit enorm.

Zo zou een toekomstige kwantumcomputer alle op dit moment gangbare veiligheidssystemen in enkele seconden kunnen kraken. De beste supercomputers van nu zouden hiervoor miljoenen jaren nodig hebben.

Kwantumcomputers voeren hoofdzakelijk dezelfde bewerking uit als onze huidige computers, alleen veel sneller. Maar er zijn vele andere mogelijkheden voor gebruik van deze nieuwe technologie.

“Met behulp van kwantumcomputers kunnen we chemische reacties nabootsen. Dit zal de ontwikkeling van geneesmiddelen en de productie van verschillende materialen vergemakkelijken”, legt Vartiainen uit. “Van financiën tot energie, van geneesmiddelen tot materiaalwetenschappen, van logistiek tot geavanceerde industrieën – met kwantumcomputers kunnen we sneller tot ontdekkingen en doorbraken komen die het leven voor iedereen verbeteren.”

// Onze kwantumprocessors en -computers kunnen in veel sectoren voor radicale verandering zorgen – van de ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins tot cyberveiligheid – en voor belangrijke innovatie op het gebied van klimaattechniek. //

Juha Vartiainen, medeoprichter en Chief Operating Officer van IQM Quantum Computers

Risicokrediet komt voor kwantumtechnologie als geroepen

Europa heeft een sterke traditie van kwantumonderzoek en een groot aantal wereldwijd toonaangevende centra is hier gevestigd. Maar China en de Verenigde Staten beginnen nu de leiding te nemen.

Het Europees Garantiefonds van de EIB moet het concurrentievermogen van Europa stimuleren door steun te verlenen aan ondernemingen die door de economische neergang als gevolg van COVID-19 zijn getroffen. Veel van deze ondernemingen zijn techbedrijven die geen kapitaal hebben om op terug te vallen, terwijl zij hun bedrijf wel moeten opschalen. Dit is met name belangrijk voor Europese ondernemingen in technologische sectoren, die zich anders tot de Verenigde Staten of China zouden moeten wenden voor alternatieve financiering.

“Dankzij het fonds kunnen we langlopende risicokredieten bieden en tegemoet komen aan de unieke financieringsbehoefte van snelgroeiende innovatieve ondernemingen in sectoren die van cruciaal belang zijn voor de toekomst van Europa”, aldus Cristian Antoci, medewerker risicokrediet en -kapitaal bij de Europese Investeringsbank.

Met de steun van de Europese Investeringsbank kan IQM baanbrekend kwantumonderzoek blijven doen, zowel in Europa als wereldwijd. “De financiering wordt gebruikt voor het verder ontwikkelen en uitbreiden van onze Europese activiteiten”, vertelt Pia-Johanna Lemmetty, hoofd financiën bij IQM. “Ook kunnen we doorgaan met de ontwikkeling van ons product en de uitbreiding van ons team van uiterst getalenteerde deskundigen.”

Kwantumoplossingen voor moderne problemen

IQM wil zijn innovatie gebruiken om de klimaatcrisis aan te pakken.

“Kwantumcomputers kunnen worden ingezet om oplossingen voor klimaatvraagstukken te vinden”, zegt Vartiainen. “Denk aan het ontwikkelen van efficiëntere accu’s om de verbrandingsmotor te vervangen, het verbeteren van technologieën om weermodellen te maken, of het optimaliseren van het energienet om de CO₂-uitstoot van verkeersstromen in de stad te verlagen.”

Het bedrijf is ook betrokken bij de realisatie van het Europese kwantum-ecosysteem van de volgende generatie.

In december 2021 opende het bedrijf een productiefaciliteit speciaal voor kwantumtechnologie in Espoo, Finland. Deze nieuwe faciliteit creëert hightechbanen en zet wereldwijd aan tot meer onderzoek door samen te werken met internationale onderzoekscentra en universiteiten.

HET DOEL ACHTER DIT ALLES

Van satellieten tot laders voor elektrische voertuigen en bodemvoedende landbouw: Ananda, pionier op het gebied van impactinvesteringen, steunt bedrijven die goed zijn voor de samenleving en voor het milieu

De loopbaan van Florian Erber was al succesvol. Als elektrotechnisch ingenieur had hij gewerkt in de durfkapitaalsector in California en München. Hij had zijn eigen startup verkocht aan een grote internationale onderneming. Maar hij vroeg zich af hoe hij zijn loopbaan moest uitleggen aan zijn vier jaar oude dochter. “Wat ontbrak”, zo vertelt hij, “was het doel achter dit alles.”

Hij ging zich bezighouden met impactinvesteringen, een onderwerp dat in die tijd nog in de kinderschoenen stond. “Ik besloot dat ik wilde kunnen zeggen dat ik bijdraag aan een beter milieu. Dat is wat ik tegen mijn kind zou zeggen. En tegen mezelf.”

Het investeringsfonds dat Erber in 2009 samen met Johannes Weber oprichtte, kwam voort uit het besef dat zij “geen ondernemingen wilden creëren die er niet echt toe deden”. Inmiddels is het fonds een hoeksteen binnen het steeds breder wordende domein van impactinvesteringen. In mei sloot Ananda Impact Ventures zijn vierde investeringsfonds op € 108 miljoen, inclusief zijn derde investering van het Europees Investeringsfonds.

“De fondsen waarin we investeren meten hun impact”, vertelt Maximilian Heyde, investeringsmanager bij het Europees Investeringsfonds, een dochter van de Europese Investeringsbank. “Zij richten zich op het oplossen van maatschappelijke en milieuproblemen, terwijl ze tegelijkertijd financieel rendement genereren voor investeerders.”

Met name het Europees Investeringsfonds is cruciaal voor impactinvesteringen. “Het EIF begon al heel vroeg met de ontwikkeling van de markt voor impactinvesteringen”, zegt Erber. “Daardoor konden we ons tweede fonds realiseren.”

Impactinvesteringen stellen innovaties veilig voor Europa

Impactinvesteringen dragen ook bij aan het mondiale concurrentievermogen van Europa doordat ze innovaties financieren waarvoor ze anders mogelijk financiering in de Verenigde Staten of Azië hadden moeten zoeken, wat gevolgen heeft voor de **leveringszekerheid** op het continent. “Vaak zijn Europese durfkapitaalfondsen te klein om de latere groeifasen te steunen, waardoor ondernemingen aan moeten kloppen bij grotere fondsen uit de Verenigde Staten of China”, aldus Heyde van het EIF. “Een van onze strategische doelen is het verstrekken van aanvullend kapitaal, zodat durfkapitaalfondsen grotere bedragen kunnen overmaken voor de opschaling van ondernemingen met technologieën die een positieve impact hebben op klimaat of milieu.”

Sinds 2008 investeerde het Europees Investeringsfonds € 1,4 miljard in impactinvesteringsfondsen, waarvan meer dan de helft in de afgelopen drie jaar. Naar verwachting zullen deze activiteiten de komende jaren aanzienlijk toenemen, aangezien het EIF heeft toegezegd minstens 25% van zijn jaarlijkse investeringen te zullen bestemmen voor klimaat en milieu.

Met de EU-steun voor startups krijgen Amerikaanse en Aziatische durfkapitaalbedrijven het niet allemaal voor het zeggen. EcoG, een van de bedrijven waarin Ananda investeerde, startte vijf jaar geleden in Detroit.

// In het verleden worstelde Europa met digitalisering. Nu hebben we een markt waarin we voorlopen op de Verenigde Staten. Het is belangrijk om die leiderspositie vast te houden, zodat we overal ter wereld succesvol kunnen zijn. //

Jörg Heuer, oprichter en algemeen directeur van EcoG

Maar een jaar later besloot het management om het bedrijf naar München te verplaatsen. “Infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen is een van de markten waar Europa een factor twee of drie voorligt”, zegt Jörg Heuer, oprichter en algemeen directeur van EcoG. “In het verleden worstelde Europa met digitalisering. Nu hebben we een markt waarin we voorlopen op de Verenigde Staten. Het is belangrijk om die leiderspositie vast te houden, zodat we overal ter wereld succesvol kunnen zijn.”

Slimme software voor het opladen van elektrische voertuigen

Heuer beschrijft het product van EcoG als “slimme software voor laadinfrastructuur.” Dankzij de slimme laadstations kunnen consumenten hun auto’s opladen op de momenten dat elektriciteit het goedkoopst is door de ruime beschikbaarheid van hernieuwbare energie. Dat is belangrijk, omdat de verwachte toename van het aantal elektrische voertuigen de elektriciteitscapaciteit van Europa waarschijnlijk onder druk zal zetten.

EcoG steunt de strijd tegen klimaatverandering op twee manieren: door de bezorgdheid over het bereik weg te nemen en het kopen van een elektrisch voertuig aantrekkelijker te maken; en door het groener maken van de energie die de nieuwe auto’s verbruiken. “Als we laders voor elektrische voertuigen blijven bouwen als broodroosters, dan kunnen ze tijdens de levensduur niet worden aangepast”, zegt Heuer. “Maar een smartphone kan de gebruiker continu innoveren door er steeds nieuwe functionaliteiten op te installeren. Wij hebben dezelfde visie ten aanzien van laders voor elektrische voertuigen.”

Impactinvesteringen worden volwassen

Het succes van ondernemingen als EcoG doet Florian Erber goed. Hij zag de markt voor impactinvesteringen groeien, net als zijn dochter Natalie, die nu 18 is.

“Toen ik met impactinvesteringen begon, reageerden de meeste van mijn collega’s uit de durfkapitaalsector in de trant van ‘Leuk hoor, maar kun je daar wel van leven? Hoe ga je nou je geld verdienen?’” zo vertelt hij. “Nu bellen ze ons, want ze weten dat de traditionele durfkapitaalbedrijven zich moeten aanpassen. Ze moeten impact echt veel serieuzer nemen.”

Net als de jonge Natalie Erber worden impactinvesteringen volwassen, en de toekomst ziet er rooskleurig uit.

CELLEN DIE INCONTINENTIE GENEZEN

Een Oostenrijks biotechbedrijf ontwikkelt celtherapieën die miljoenen mensen met incontinentie kunnen helpen weer een actief leven te leiden

Stel je voor dat je je naar het toilet haast, maar het net niet haalt. Een akelig idee, maar voor veel mensen is het helaas de werkelijkheid. Alleen al in Europa lijden ongeveer 20 miljoen volwassenen aan ontlastingsincontinentie. Urine-incontinentie komt nog vaker voor.

Innovacell, een Oostenrijks biotechbedrijf, ontwikkelt celtherapieën die dit probleem mogelijk kunnen verhelpen. Bij de behandeling worden de eigen spiervoorlopercellen van de patiënt in de beschadigde en/of verzwakte sluitspier geïnjecteerd, waardoor deze kan herstellen en zijn functie terugkrijgt.

In december 2021 ontving Innovacell van de Europese Investeringsbank een risicokrediet van € 15 miljoen om de laatste fase van klinische proeven te versnellen. Door dit geld kan het bedrijf de concurrentie voorblijven nadat de ontwikkeling tijdens de COVID-19-pandemie was vertraagd.

“Er is één Amerikaans bedrijf dat aan dit type behandeling werkt. Zij liggen qua ontwikkeling minimaal vijf jaar op ons achter”, vertelt algemeen directeur Ekkehart Steinhuber. “De lening was belangrijk omdat we daardoor investeerders konden verzekeren dat we voldoende middelen voor de nabije toekomst hadden.”

Behandeling van incontinentie verbetert de kwaliteit van leven

Incontinentie komt vaker voor bij ouderen. Het is de op een na meest voorkomende reden waarom mensen in een verpleeghuis worden geplaatst. Maar jonge mensen lijden er ook onder. Bij vrouwen kan de sluitspier bijvoorbeeld worden beschadigd tijdens de bevalling.

Tot nu toe is er “niet echt veel dat mensen kunnen doen om het lekken van urine of ontlasting te voorkomen”, constateert Valeria Iansante, specialist levenswetenschappen bij de Europese Investeringsbank. Bestaande behandelingen lopen uiteen van dieetaanpassingen en fysiotherapie tot medicatie, elektrostimulatie en verschillende operatieve ingrepen. Een aantal daarvan zijn enorm ingrijpend en hebben vaak geen blijvend effect.

Een eenmalige injectie voor een langdurig herstel

Innovacell koos voor een andere aanpak. Het bedrijf neemt spierweefsel ter grootte van een kersenpit uit de borstspier van de patiënt, isoleert stamcellen uit het weefsel en ontwikkelt deze tot spiervoorlopercellen. Deze worden vervolgens geïnjecteerd in de sluitspier van de patiënt, waar zij de spier helpen herstellen en zijn functie terugkrijgen.

Het bedrijf gebruikt gepatenteerde technologie om de cellen met een zeer kleine naald te implanteren. De procedure, met behulp van echografie, is niet erg ingrijpend en zeer nauwkeurig. En biedt mogelijk een permanente oplossing: “We hebben gegevens van patiënten die acht jaar geleden zijn behandeld”, vertelt algemeen directeur Steinhuber, die al sinds 2009 bij het bedrijf werkt. “Het resultaat is blijvend.”

// De lening was belangrijk omdat we daardoor investeerders konden verzekeren dat we voldoende middelen voor de nabije toekomst hadden. //

Ekkehart Steinhuber, algemeen directeur van Innovacell

EU-steun op de weg naar goedkeuring

Innovacell heeft drie kandidaat-producten om verschillende typen ontlastings- en urine-incontinentie te behandelen. Het belangrijkste daarvan, ICEF15, is gericht op de behandeling van “aandrang-ontlastingsincontinentie”, en bevindt zich nu in fase III – de laatste fase van de klinische proeven die voorafgaan aan de wettelijke goedkeuring. In deze fase moet het bedrijf enorme bedragen investeren. “Een dergelijk onderzoek kost tientallen miljoenen euro’s”, zegt Steinhuber.

Geld ophalen in deze fase en in deze sector is in Europa niet eenvoudig. Dat zorgt ervoor dat veel ondernemingen voor financiering naar de Verenigde Staten of Azië uitwijken – en dat deze kennis uit Europa verdwijnt.

“Europese investeerders hebben weinig belangstelling voor celtherapie”, aldus Cyril Teixeira Da Silva, investeringsmedewerker bij de Europese Investeringsbank en betrokken bij de lening aan Innovacell. “Maar we willen deze innovatie graag in Europa houden.”

Als bank van de EU kon de EIB Innovacell een risicokrediet bieden met dekking vanuit het Europees Garantiefonds. Dit fonds is opgericht om steun te verlenen aan ondernemingen die door de pandemie zijn getroffen. “Het blijft een risicovolle investering”, zegt Teixeira Da Silva. “Zonder de garantie was het project nog niet financierbaar. Dan hadden we in ieder geval op positieve resultaten in fase III moeten wachten.”

Mogelijkheden voor regeneratieve geneeskunde in Japan

Innovacell ziet grote mogelijkheden in Japan: met de oudere bevolking is het land een dynamische markt voor incontinentiebehandelingen. Het bedrijf doet ook daar fase-III-proeven om zijn product goedgekeurd te krijgen. Japan is aantrekkelijk omdat de potentie van regeneratieve behandelingen daar wordt erkend. Hierdoor kunnen bedrijven die deze onderzoeksintensieve behandelingen ontwikkelen gemakkelijker hogere prijzen vragen.

Door de financiering van Innovacell, dat in 2000 begon als spin-off van de medische universiteit van Innsbruck, stelt de Bank het bedrijf in staat zijn wetenschap wereldwijd te exporteren, zodat mensen er zowel binnen als buiten de Europese Unie baat bij kunnen hebben.

“Zij kunnen worden gezien als de toekomst van regeneratieve geneeskunde”, aldus Iansante van de EIB. “Er is sprake van een grote medische behoefte en de voordelen voor patiënten kunnen heel groot zijn. Daarom steunen we dit bedrijf met EU-middelen.”

MONDIALE BETREKKINGEN

“ Regionale samenwerking tussen de Europese Unie en haar buurlanden is belangrijker dan ooit. De Europese Investeringsbank functioneert als een brug: zij verbindt mensen en plaatsen met duurzame projecten die bijdragen aan een beter leven voor huidige en toekomstige generaties. **”**

Souad Farsi, hoofd van het EIB-kantoor in Amman, Jordanië

MONDIALE BETREKKINGEN

In het licht van uiteenlopende mondiale crises heeft de Europese Investeringsbank de wijze waarop zij buiten de Europese Unie opereert aangepast, zodat zij met meer impact kan reageren op mondiale uitdagingen. Onze ontwikkelingstak EIB Global, opgericht in 2022, vertaalt de doelen van de Europese Unie op het gebied van duurzaamheid, ontwikkeling, klimaatactie en digitalisering in echte projecten en producten. Elk project dat EIB Global uitvoert, voorziet in een wezenlijke economische behoefte – en draagt bij aan vrijheid, menselijke waardigheid en de rechtsstaat in een wereld die minder stabiel blijkt dan we lange tijd dachten.

Het doel van EIB Global is het stimuleren van sterke en gerichte partnerschappen, zowel binnen als door Team Europa, en met onze partners overal ter wereld.

MICROFINANCIERING HARMONISEREN

Met technische bijstand van de EU kon FATEN, een Palestijnse instelling voor microfinanciering, \$ 8 miljoen vrijmaken voor kleine bedrijven

Shua'a Yassin wil niets liever dan betere, snellere en uitgebreidere specialistische tests aanbieden aan de patiënten die naar zijn laboratorium in Ramallah op de Westelijke Jordaanoever komen. Yassin is medisch laborant en gespecialiseerd in hematologie. In 2014 zegde hij zijn baan bij het Palestijnse ministerie van volksgezondheid op om Lab Tech op te richten.

“We begonnen als ‘gewoon’ laboratorium en voerden eenvoudige routinetests uit – we waren geen gespecialiseerd lab”, vertelt hij. “Vervolgens groeiden we en gingen we ons specialiseren in hematologie en moleculaire tests.” Nu heeft zijn laboratorium negen mannen en vrouwen in dienst.

Om de dienstverlening van het lab te kunnen uitbreiden, had Yassin meer geavanceerde apparatuur nodig. Hij kon de apparatuur kopen met behulp van leningen van Palestine for Credit and Development – FATEN. Deze in Ramallah gevestigde instelling voor microfinanciering ontving in 2022 het tweede deel van een krediet van \$ 10 miljoen van de Europese Investeringsbank.

FATEN werd opgericht in 1999 en is inmiddels de grootste instelling voor microfinanciering van de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook. De kredietportefeuille van FATEN heeft volgens Hamza Ghannam, manager van de kredietafdeling van de instelling, een omvang van bijna \$ 157 miljoen, met 26 400 actieve begunstigden.

Overeenkomsten harmoniseren

In 2019 sloot de Europese Investeringsbank een kredietovereenkomst van \$ 10 miljoen met FATEN. De eerste uitbetaling van \$ 2 miljoen vond plaats in 2020. Door een combinatie van omstandigheden had FATEN moeite om aan de voorwaarden van de overeenkomst te voldoen. Dat leidde tot een vertraging in de uitbetaling van de overige \$ 8 miljoen.

Een aanzienlijk obstakel vormde het feit dat FATEN bijna 50 verschillende financiële convenanten had met 17 verschillende kredietgevers, onder wie de Europese Investeringsbank. Dit maakte het lastig om zicht te houden op de veelheid aan kredietvoorwaarden.

Om dit op te lossen en ervoor te zorgen dat de Europese Investeringsbank de overige \$ 8 miljoen kon uitbetalen, bood zij aan FATEN te helpen via het programma voor technische bijstand voor financiële inclusie in het zuidelijk nabuurschap. Dit programma wordt gefinancierd via het risicokapitaalinstrument voor het zuidelijk nabuurschap, dat door de Europese Investeringsbank en de Europese Commissie is opgezet om financiële inclusie in de regio te bevorderen.

“Onder het programma voor technische bijstand vallen een reeks landen – Marokko, Tunesië, Jordanië, Algerije, Egypte, Libanon en Palestina*”, zegt Emma-Jayne Paul, deskundige technische bijstand op het gebied van microfinanciering bij EIB Global, de tak van de Europese Investeringsbank die zich bezighoudt met projecten buiten de Europese Unie.

“Oorspronkelijk zou het een driejarig programma zijn, maar vanwege het succes wordt het met nog eens twee jaar verlengd tot eind januari 2025”, vertelt ze.

“ Nu zijn we op zoek naar apparatuur die we binnen onze gemeenschap niet hebben, zoals next-generation sequencing en meer specialistische instrumenten die op menselijk DNA werken. ”

Shua'a Yassin, oprichter van Lab Tech

Een veelheid aan afspraken vereenvoudigen

FATEN maakte graag gebruik van de aangeboden bijstand. Als instelling voor microfinanciering moest FATEN voldoen aan verschillende kredietvoorwaarden, vastgelegd in convenanten, van 17 verschillende kredietgevers. Dat was ingewikkeld omdat de convenanten soms erg op elkaar leken.

FATEN bekeek alle convenanten en bracht het aantal terug tot zes. Daarna volgden langdurige en complexe onderhandelingen met elk van de kredietgevers om te kijken of zij de nieuwe convenanten konden accepteren.

Crisisbestendige voorwaarden

De politieke situatie op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook is gecompliceerd en er zijn vaak crises. “We hebben geen controle over onze grenzen, zoals de grens tussen Jordanië en Palestina, en ook niet over de zeegrenzen of de grenzen met onze omliggende landen, zoals Libanon en Syrië”, legt Ghannam uit. “Dat maakt import en export tussen ons en andere landen moeilijk.”

Dus toen opnieuw over de convenanten werd onderhandeld, was het ook belangrijk dat de kredietgevers bekend waren met de instabiliteit die inherent is aan FATENs activiteiten.

Alle kredietgevers deden uiteindelijk concessies en alle 17 hebben ze dezelfde zes convenanten aangenomen. Zodra dit initiatief was afgerond, kon de EIB het bedrag van \$ 8 miljoen vrijgeven. Sinds de uitbetalingen in juli heeft FATEN drie nieuwe kredietgevers binnengehaald die eveneens hebben ingestemd met dezelfde zes convenanten.

Het team voor technische bijstand van de Bank hoopt dat het mogelijk is om dit initiatief ook toe te passen bij andere instellingen voor microfinanciering in door crises getroffen economieën.

Lab Tech kijkt naar de toekomst

Met de leningen die Lab Tech van FATEN ontving, kon Shua'a Yassin uiteenlopende, gespecialiseerde apparatuur voor het lab aanschaffen voor hormonale en moleculaire tests. In februari heeft hij met de laatste \$ 30 000 apparatuur aangeschaft voor het uitvoeren van realtime PCR-tests.

“Nu zijn we op zoek naar apparatuur die we binnen onze gemeenschap niet hebben, zoals next-generation sequencing en meer specialistische instrumenten die op menselijk DNA werken”, vertelt hij. “We willen hier graag financiering voor vinden.”

* Deze benaming mag niet worden uitgelegd als een erkenning van de staat Palestina en laat de afzonderlijke standpunten van de lidstaten ter zake onverlet.

KANSEN VOOR VROUWEN

Het Braziliaanse energiebedrijf Neoenergia zet een elektriciensopleiding op voor vrouwen om sociale inclusie te bevorderen

Érica Carvalho de Oliveira komt uit een familie van elektriciens. Nu wordt zij binnenkort de eerste vrouwelijke elektricien in haar familie, dankzij een nieuw sociaal programma dat is opgezet door het Braziliaanse energiebedrijf Neoenergia.

“Ik ben ontzettend trots dat ik deelneem aan een project dat genderbarrières afbreekt”, zegt Oliveira. “Je moet uit je comfortzone komen en laten zien dat zowel mannen als vrouwen dit werk kunnen doen – of welk werk dan ook.”

Neoenergia is als een van de grootste stroomleveranciers in Brazilië actief in 18 staten.

In 2013 zette het bedrijf de elektriciensopleiding op in Bahia, om het leven van mensen in kansarme gemeenschappen te verbeteren. Neoenergia zet opleiding en training in voor meer inclusie, door vrouwen – maar ook mensen uit lager opgeleide of armere gemeenschappen – te helpen een betere baan te vinden.

In 2019 begon de school met lessen voor vrouwen, om een eind te maken aan het idee dat alleen mannen elektricien kunnen worden.

“Dit project werd opgezet en ontwikkeld als een manier om mensen in de armste gemeenschappen te helpen de arbeidsmarkt te betreden en een minimale levensstandaard te garanderen, zodat zij in ieder geval hun huur en eten kunnen betalen”, vertelt Régia Barbosa die bij Neoenergia verantwoordelijk is voor organisatie-ontwikkeling. “We willen kansen creëren voor een beter leven, maar ook laten zien dat sectoren waar over het algemeen mannen werken ook baankansen voor vrouwen bieden.”

In 2021 had het bedrijf meer dan 1 600 mensen in dienst die de elektriciensopleiding in Bahia hadden afgerond. Dankzij het programma werken tegenwoordig bijna 300 vrouwen als gediplomeerd elektricien.

Een gendersamenwicht vinden

In maart 2022 sloten de Europese Investeringsbank en Neoenergia een krediet van € 200 miljoen om meer duurzame energieprojecten in Brazilië te steunen. Met de investering kan het bedrijf ook de gendergelijkheid vergroten en maatschappelijk actiever zijn.

Volgens Joana Sarmiento Coelho, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en betrokken bij het project, is de elektriciensopleiding van Neoenergia een goed voorbeeld voor andere ondernemingen die naar meer inclusie streven.

“Dit project van Neoenergia is iets waar ze zeer trots op mogen zijn”, vindt Sarmiento. “Het laat zien hoeveel er mogelijk is als je er echt voor gaat, ongeacht het land of zijn sociale en economische status. En dit is zeker de weg die leidt naar een toekomst met meer gendergelijkheid en welvaart.”

ZONNE-ENERGIE VOOR HET AFRIKAANSE PLATTELAND

Een opgeschaald “off-grid” model verandert de toegang tot zonne-energie op het Afrikaanse platteland

Zo'n 600 miljoen mensen in Afrika ten zuiden van de Sahara hebben geen toegang tot elektriciteit, hoewel dit de laatste jaren wel iets is verbeterd en de Afrikaanse sector voor 'off-grid' – dus niet op het energienet aangesloten – zonne-energie de afgelopen tien jaar sterk is gegroeid.

In Benin heeft slechts 40% van de bevolking toegang tot elektriciteit, waarbij er een groot verschil bestaat tussen stedelijke (70%) en plattelandsgebieden (18%). In totaal hebben ongeveer 5 miljoen mensen geen toegang tot elektriciteit. Slechts 10% van de huishoudens maakt op dit moment gebruik van zonne-energieproducten die niet op het net zijn aangesloten.

“Alleen al in Benin hebben meer dan 1 miljoen huishoudens geen toegang tot moderne en duurzame energie”, zegt Hendrik Engelmann-Pilger, senior econoom bij de afdeling Energietransitieprogramma's van de Europese Investeringsbank. “Zij maken voornamelijk gebruik van petroleumlampen, kaarsen, zaklampen en generatoren voor verlichting en het opladen van hun mobiele telefoon. Deze oplossingen zijn duur, vervuilend en vaak inefficiënt.”

Schone en duurzame energiebronnen – zoals installaties voor zonne-energie en 'solar home'-systemen – voor huishoudens die niet op het net zijn aangesloten, zijn duur in aanschaf en dit vormt voor lage- en middeninkomensgroepen een probleem. ENGIE Energy Access, de toonaangevende leverancier van 'pay as you go'-systemen en mini-netten in Afrika, biedt een oplossing.

Schone en betaalbare elektriciteit

Met 'pay as you go' doen klanten een kleine betaling, waarna zij het systeem gedurende een dag of week kunnen gebruiken. Zodra al hun betalingen bij elkaar gelijk zijn aan de kosten van de apparatuur, wordt het systeem blijvend vrijgegeven. Zo kunnen mensen in Benin de apparatuur gespreid terugbetalen voor minder dan 20 cent per dag.

De Europese Investeringsbank sloot met ENGIE Energie Access Benin een kredietovereenkomst van € 10 miljoen voor de plaatsing van 107 000 hoogwaardige 'solar home'-systemen in Benin. Hierdoor krijgen naar schatting 643 000 mensen in het West-Afrikaanse land toegang tot schone energie.

Eerder ontving ENGIE EIB-steun voor off-grid zonne-energieprojecten in Uganda.

“Onze samenwerking met de Europese Investeringsbank in Benin zorgt voor uiterst betaalbare 'pay as you go'-systemen voor mensen in dorpen in het hele land, die hen toegang geven tot schone zonne-energie en hen financieel zelfredzamer maken”, aldus Gilian-Alexandre Huart, algemeen directeur van ENGIE Energie Access.

COMFORT IS EEN WERKENDE KRAAN

Terwijl de watercrisis in Senegal door klimaatverandering verergert, biedt nieuwe infrastructuur verlichting voor meer dan een miljoen mensen overal in het land

Marie Sall was voor zonsopgang opgestaan in de hoop haar waterton te kunnen vullen met stromend water voor haar huishouden van zeven personen. Maar in het district Pikine van Saint-Louis, een plaats in het noorden van Senegal, komt er al weken geen water uit de kraan.

“Dit is geen leven”, zegt ze, terwijl haar vijf kinderen een fles water delen die ze van haar burens kreeg. Sall moet nu de rest van de dag besteden aan het halen van water, zodat haar gezin kan overleven.

Een lening van € 64,5 miljoen van de Europese Investeringsbank, gekoppeld aan een EU-subsidie van € 5,55 miljoen voor Senegal, biedt nieuwe hoop. De financiering gaat ervoor zorgen dat het gezin van Sall drinkwater krijgt, net als alle andere inwoners van Saint-Louis en twee steden in het midden en zuiden van Senegal: Kaolack en Kolda.

“Water is leven. Ik ben trots op dit project, dat kwetsbare gemeenschappen in Senegal heeft geholpen. We werkten samen met onze Afrikaanse partners, ook in de lastige coronaperiode”, vertelt François-Xavier Parant, de senior kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank die aan dit project heeft gewerkt.

Als bank van de EU is de EIB sinds 1966 in Senegal actief en tegenwoordig is het een van haar meest hechte partners. Deze lening helpt Senegal om iedereen te voorzien van water, in een tijd waarin de druk op de schaarse watervoorraden wordt vergroot door een sterke bevolkingsgroei en ernstige droogtes.

Water voor Senegals kleine steden

Saint-Louis, een stad met 230 000 inwoners, ligt tussen de Senegal-rivier en de Atlantische Oceaan. Deze strategische ligging zorgde ervoor dat de stad in het verleden kon floreren, maar maakt haar nu kwetsbaar voor klimaatverandering.

“Aan al deze ellende zal een einde komen met de nieuwe waterzuiveringsinstallatie”, vertelt Abdou Diouf, directeur uitvoering namens de Société Nationale des Eaux du Sénégal, het nationale waterbedrijf.

Na afloop van het project kan Saint-Louis gebruik maken van een nieuwe zuiveringsinstallatie voor drinkwater, opslagreservoirs en een uitgebreid distributienet.

In Kolda en Kaolack zullen vergelijkbare werkzaamheden plaatsvinden. Deze versterken het waternet en verbeteren de drinkwaterkwaliteit voor de 634 000 inwoners van de drie steden. Het project past binnen het Afrikaanse initiatief voor duurzame steden (ASCI) en is van levensbelang. Als er in de kleinere steden geen water is, zullen mensen op zoek gaan naar een beter bestaan elders.

Eerdere leningen aan het Senegalese waterbedrijf waren gericht zich op de hoofdstad Dakar

“ **Aan al deze ellende zal een einde komen met de nieuwe waterzuiveringsinstallatie.** ”

Abdou Diouf, directeur uitvoering namens de Société Nationale des Eaux du Sénégal, het nationale waterbedrijf

“Investeren in de kleinere steden is nodig om te helpen voldoen aan de groeiende vraag naar water en om ongelijkheid te verkleinen”, zegt Emmanuel Chaponniere van de Europese Investeringsbank en senior ingenieur bij het project. Eerdere leningen aan het Senegalese waterbedrijf waren gericht op de hoofdstad Dakar.

Meer steun voor meer impact

Mensen als Ouleymatou Diakhaté zijn aangewezen op verkopers van flessen water om te overleven. Maar degenen die geen water in flessen kunnen betalen, drinken verontreinigd water uit de tanks. Dit verergert bestaande gezondheidsproblemen door ziektes die via de lucht of door water worden overgebracht.

Met de subsidie van € 5,55 miljoen van de Europese Unie, die de Europese Investeringsbank in het kader van Team Europa hiervoor heeft kunnen krijgen, kan het Senegalese waterbedrijf 35 000 gesubsidieerde drinkwateraansluitingen voor 350 000 begunstigden in het hele land sneller realiseren. “Ik ben zo blij dat we de impact van het project konden vermenigvuldigen”, zegt Chaponniere.

Vooraf vrouwen profiteren van de lening van de EIB en de subsidie van de Europese Unie, aangezien water halen een taak is die grotendeels op vrouwen en meisjes rust en ten koste gaat van hun tijd om te studeren en een inkomen te verdienen.

De luxe van een solide partner

Het team van de Europese Investeringsbank keurde het project voor de drie steden goed tijdens de COVID-19-pandemie: op afstand en snel. In oktober was al € 13,5 miljoen uitbetaald.

“Vanwege onze langlopende en goede relatie konden we het project via een versnelde procedure beoordelen. We wisten hoe het waterbedrijf werkte en zij kenden ons ook al goed”, licht Parant toe. “Dit is ons vijfde project met Société Nationale des Eaux du Sénégal sinds 1995.”

In het kader van de coronanoodmaatregelen financierde de Europese Investeringsbank bij wijze van uitzondering bijna 90% van de projectkosten, veel meer dus dan het standaard maximum van 50%. **Dankzij deze aanvullende financiering van de Bank kon de Senegalese regering € 34 miljoen vrijmaken voor het economisch herstel na de COVID-19 crisis.**

“We hadden de luxe dat we werden gesteund door een solide partner”, aldus Diouf.

DEZE ZADEN DOEN HUN WERK

Nieuwe rijstsoorten verlagen de koolstofuitstoot en helpen boeren

Veranderende moessonpatronen in India brengen een van de belangrijkste landbouwproducten van het land in gevaar: rijst. Terwijl in het midden en zuiden van India de afgelopen maanden te veel regen viel, wat in de zuidelijke staten Kerala, Karnataka en Madhya Pradesh tot overstromingen leidde, kampten staten in het oosten en noordoosten van het land, zoals Uttar Pradesh, Bihar en Odisha, juist met hoge temperaturen en te weinig regen. Het Indiase ministerie van landbouw verwacht daarom dat de rijsttoegst dit seizoen zo'n 6,77 miljoen ton minder zal opleveren, een daling van ruim 6%.

Nieuwe zaden en betere teelttechnieken die zijn ontwikkeld door het in Hyderabad gevestigde SeedWorks kunnen zorgen voor verbetering. "Door de hittegolven van dit jaar zijn veel gewassen in India gedecimeerd", vertelt Sundar Raja Vadlamani, directeur leveringsketen bij SeedWorks. "Ons bedrijf ontwikkelt planten die beter bestand zijn tegen extreme hitte en een veel grotere opbrengst geven."

De rijstteelt ondervindt schade van droogte, overstromingen, verzilting en extreme temperaturen, en is daarmee een slachtoffer van klimaatverandering. Maar de rijstteelt draagt ook in belangrijke mate bij aan klimaatverandering: de teelt is verantwoordelijk voor 2,5% van alle door de mens veroorzaakte uitstoot van broeikasgassen – evenveel als de mondiale luchtvaartsector. De forse impact wordt vooral veroorzaakt door de manier waarop rijst van oudsher wordt geteeld. De onder water staande velden, padies genaamd, creëren de ideale omstandigheden voor bacteriën die het krachtige broeikasgas methaan uitstoten.

De door SeedWorks ontwikkelde rijstsoorten kunnen toe met minder water, een hulpbron die steeds schaarser wordt in India, waar 600 miljoen mensen met grote tot extreme watertekorten kampen. In combinatie met nieuwe technieken, die het bedrijf boeren leert gebruiken, zorgt dit voor een duurzamer gewas met minder klimaatimpact.

Het bedrijf schat dat het tot nu toe zo'n 14 miljard liter water heeft helpen besparen door minder 'dorstige' rijstsoorten te combineren met een aantal waterbesparende initiatieven, zoals het gebruik van watermeters en de opvang van regenwater, en het trainen van boeren in optimaal waterverbruik.

Daarnaast test SeedWorks een nieuwe plantmethode voor rijst. Hiervoor heeft het bedrijf een machine ontwikkeld waarmee rijst rechtstreeks in het veld kan worden gezaaid en niet eerst hoeft te worden opgekweekt – een innovatie die eveneens veel water moet besparen.

Private equity en duurzame rijst

SeedWorks heeft vestigingen voor onderzoek en ontwikkeling in Singapore en is bezig deze uit te breiden naar de Filipijnen. De ontwikkelingsplannen van het bedrijf worden gesteund door GEF Capital Partners, een participatiemaatschappij die zich op klimaat en milieuduurzaamheid richt en vestigingen heeft in India, Latijns-Amerika en de Verenigde Staten. EIB Global, de internationale ontwikkelingsstak van de Europese Investeringsbank, heeft in 2022 \$ 40 miljoen beschikbaar gesteld voor het nieuwste fonds van GEF. In 2018 had EIB Global al ruim \$ 25 miljoen in een eerder fonds geïnvesteerd.

"GEF was een van de eerste pioniers op de markt voor investeringen met klimaatimpact", vertelt Raj Pai, managing partner voor Zuid-Azië bij GEF. "Sinds begin jaren 90 hebben we naar verschillende thema's gekeken, van hernieuwbare energie tot water- en voedselzekerheid in India, Zuidoost-Azië en Latijns-Amerika."

// De gevolgen van klimaatverandering treffen vooral kwetsbare groepen, zoals gezinnen met een laag inkomen en vrouwen. Alles wat bijdraagt aan de oplossing van het klimaatprobleem, heeft meestal ook een positieve impact op deze groepen. //

Raj Pai, managing partner voor Zuid-Azië bij GEF

Tegenwoordig monitort GEF niet alleen haar financieel rendement, maar ook haar impact op de VN-werelddoelen voor duurzame ontwikkeling, en investeert zij alleen in ondernemingen met activiteiten die passen binnen het Klimaatakkoord van Parijs. De betekenis is dat al haar investeringen bijdragen aan een lagere uitstoot van broeikasgassen en een klimaatbestendige ontwikkeling.

Participatiemaatschappij GEF heeft zich voor haar nieuwe fonds ook aangesloten bij het initiatief '2X Challenge'. Dit initiatief moet \$ 15 miljard bijeenbrengen voor bedrijven die vrouwen in opkomende economieën toegang bieden tot leiderschapskansen, hoogwaardige werkgelegenheid, en producten en diensten die hun economische deelname en inclusie vergroten.

"De gevolgen van klimaatverandering treffen vooral kwetsbare groepen, zoals gezinnen met een laag inkomen en vrouwen", legt Pai uit. "Alles wat bijdraagt aan de oplossing van het klimaatprobleem, heeft meestal ook een positieve impact op deze groepen."

De impact van de EIB

Voor fondsen als het GEF haalt de Europese Investeringsbank andere investeerders binnen die anders mogelijk niet in de sector hadden geïnvesteerd.

"Deelname van de Europese Investeringsbank in fondsen als het GEF trekt andere investeerders aan en dient als katalysator voor investeringen uit de private sector in gebieden waar dat broodnodig is, zoals klimaatactie en milieuduurzaamheid", vertelt Sissi Frank Perez, investeringsmedewerker in het private-equityteam van EIB Global.

"Participatiemaatschappijen kunnen ook een unieke en belangrijke rol spelen in opkomende markten, niet enkel als bron van kapitaal", licht ze toe, "maar ook als bron van expertise om ondernemingen te helpen bij het ontwikkelen, institutionaliseren en aannemen van beste praktijken op het gebied van milieu-, sociale en bestuurlijke zaken."

EIB Global

ZIEKENHUIZEN IN ONBEKENDE WATEREN

Runa Khan vindt dat iedereen toegang moet hebben tot gezondheidszorg. Haar organisatie Friendship brengt geneesmiddelen, vaccins en onderwijs naar afgelegen gebieden in Bangladesh

Tijdens een reis naar het platteland van Bangladesh voor een onderwijsproject, kwam Runa Khan in contact met gezinnen zonder medische zorg of geneesmiddelen. Ze besloot toen dat ze een verschil wilde maken voor de hele gemeenschap.

“Je kunt onmogelijk de hele wereld helpen”, zegt Khan. “Je moet beginnen met individuele mensen, begrijpen wat zij nodig hebben, en hen met alle liefde helpen.”

Khan probeert al het grootste deel van haar leven de maatschappij te veranderen. Een van de sociale projecten die haar het meeste voldoening gaven, begon toen de Franse zeeman Yves Marre in 1994 in Bangladesh aankwam met een binnenschip dat niet langer werd gebruikt en dat hij voor een goed doel wilde doneren. Uiteindelijk zou dit schip miljoenen mensen voorzien van betere gezondheidszorg. Het was de eerste stap naar de oprichting van Friendship, een maatschappelijke organisatie met meer dan 4 000 medewerkers en vijf vestigingen over de hele wereld.

De Europese Investeringsbank verstrekke een lening van € 250 miljoen om de inkoop van coronavaccins door Bangladesh en de landelijke immunisatie te ondersteunen. Met deze steun en hulp zijn inmiddels miljoenen Bangalen gevaccineerd en krijgen zij betere gezondheidszorg via Friendship.

“Door samen te werken met Friendship, kunnen we onze impact in het veld vergroten, en duurzame en inclusieve ontwikkeling realiseren”, aldus Katrin Bock, kredietmedewerker bij de Europese Investeringsbank en verantwoordelijk voor investeringen in Bangladesh. “We zien onze samenwerking als een blauwdruk voor investeringen in de gezondheidszorg en voor aan COVID-19 gerelateerde projecten.”

Leven met overstromingen in Bangladesh

Bangladesh is een land van rivieren en bijna 75% van het land ligt onder zeeniveau. Door zijn geografie is het land gevoelig voor veelvuldige en zware overstromingen.

Met name de 4 miljoen mensen op de char-eilanden in de Brahmaputra-rivier zijn kwetsbaar. Elke keer als de rivier overstroomt, vallen de char-eilanden uiteen en verdwijnen ze, waardoor mensen gedwongen zijn te verhuizen. Door klimaatverandering verergert dit probleem. “Ik heb mensen ontmoet die tijdens hun leven meer dan 40 keer zijn verhuisd”, vertelt Khan.

Met twee drijvende ziekenhuizen en één aan de wal levert Friendship gezondheidszorg aan deze eilanden en aan de kuststreek van Bangladesh. Dit betekent gratis operaties, geneesmiddelen en medische onderzoeken, maar ook zorg op het gebied van kindergeneeskunde en gynaecologie, alsmede tand- en oogzorg.

Om te waarborgen dat de hulp iedereen bereikt, heeft Friendship ook een systeem opgezet van mobiele en vaste klinieken, die ondersteuning krijgen van geschoolde zorgmedewerkers uit lokale gemeenschappen. “Voor mensen zonder boot is toegang tot zorg een groot probleem”, zegt Khan. “Ons zorgsysteem is voortgekomen uit de behoeften van de gemeenschap.”

// Je kunt onmogelijk de hele wereld helpen. Je moet beginnen met individuele mensen, begrijpen wat zij nodig hebben, en hen met alle liefde helpen. //

Runa Khan, oprichter van Friendship

Vaccins naar afgelegen plaatsen brengen

Bangladesh is bijna even groot als Griekenland, maar heeft 16 keer zo veel inwoners. Toen COVID-19 toesloeg, was vaccineren de enige manier om het gewone leven te laten doorgaan zonder de dreiging van de dodelijke ziekte.

Friendship speelde een belangrijke rol bij de verspreiding van vaccins naar moeilijk bereikbare plaatsen. De organisatie voerde bewustwordingscampagnes om vaccinatie te bevorderen en steunde de uitrol ervan in afgelegen gebieden, door bijvoorbeeld de registratie van patiënten en hulp bij het vervoer naar vaccinatiecentra.

Begin juni 2021 had minder dan 4% van de bevolking van Bangladesh twee doses gekregen. Nu heeft Bangladesh, met de hulp van Friendship, meer dan 70% van zijn bevolking volledig gevaccineerd.

Gemeenschappen zelfredzaam maken

Bangladesh ligt bij de strijd tegen klimaatverandering in de frontlinie: in 2022 kampte het land met recordoverstromingen, waarbij meer dan 100 mensen omkwamen en het leven van zeven miljoen anderen werd ontwricht. Verwacht wordt dat de gevolgen de komende tien jaar alleen maar groter zullen zijn.

“Mensen over de hele wereld moeten de huidige crises zien in de context van de grotere uitdaging van klimaatverandering. Terwijl we bezig zijn om onze gemeenschappen en landen tegen COVID-19 te beschermen, moeten we ook nadenken over de wijze waarop we hen helpen met toekomstige crises om te gaan”, aldus Khan.

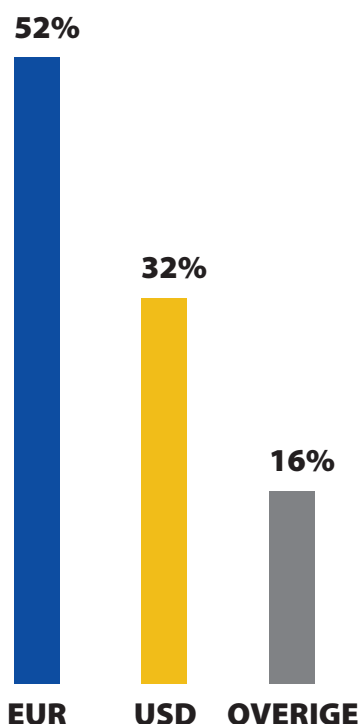
Daarom is het werkveld van Friendship veel breder dan alleen gezondheidszorg. Als maatschappelijke organisatie zet zij zich in voor klimaatactie en aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering, het behoud van culturen, economische ontwikkeling, inclusief burgerschap en onderwijs. Zo geeft de organisatie bijvoorbeeld medische opleidingen en basis- en voortgezet onderwijs aan duizenden mensen op de char-eilanden, onder wie vrouwen en migranten.

“Er is geen pasklare oplossing, het gaat stapsgewijs. Geld is een instrument, net als technologie”, aldus Khan. “Als je één dorp opleidt, is dat van invloed op een heel eiland.”

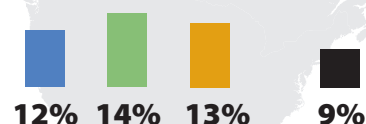
WAAR HET GELD VANDAAN KOMT

De Europese Investeringsbank, 's werelds grootste multilaterale geldnemer en kredietgever, haalde in 2022 € 44,3 miljard op uit de internationale kapitaalmarkten, waarvan € 19,9 miljard in klimaatobligaties (CAB) of duurzaamheidsobligaties (SAB). De emissies van de Bank bereiken investeerders die doorgaans niet in Europa beleggen, maar nu indirect aan Europese projecten bijdragen door te investeren in de obligaties van de EIB.

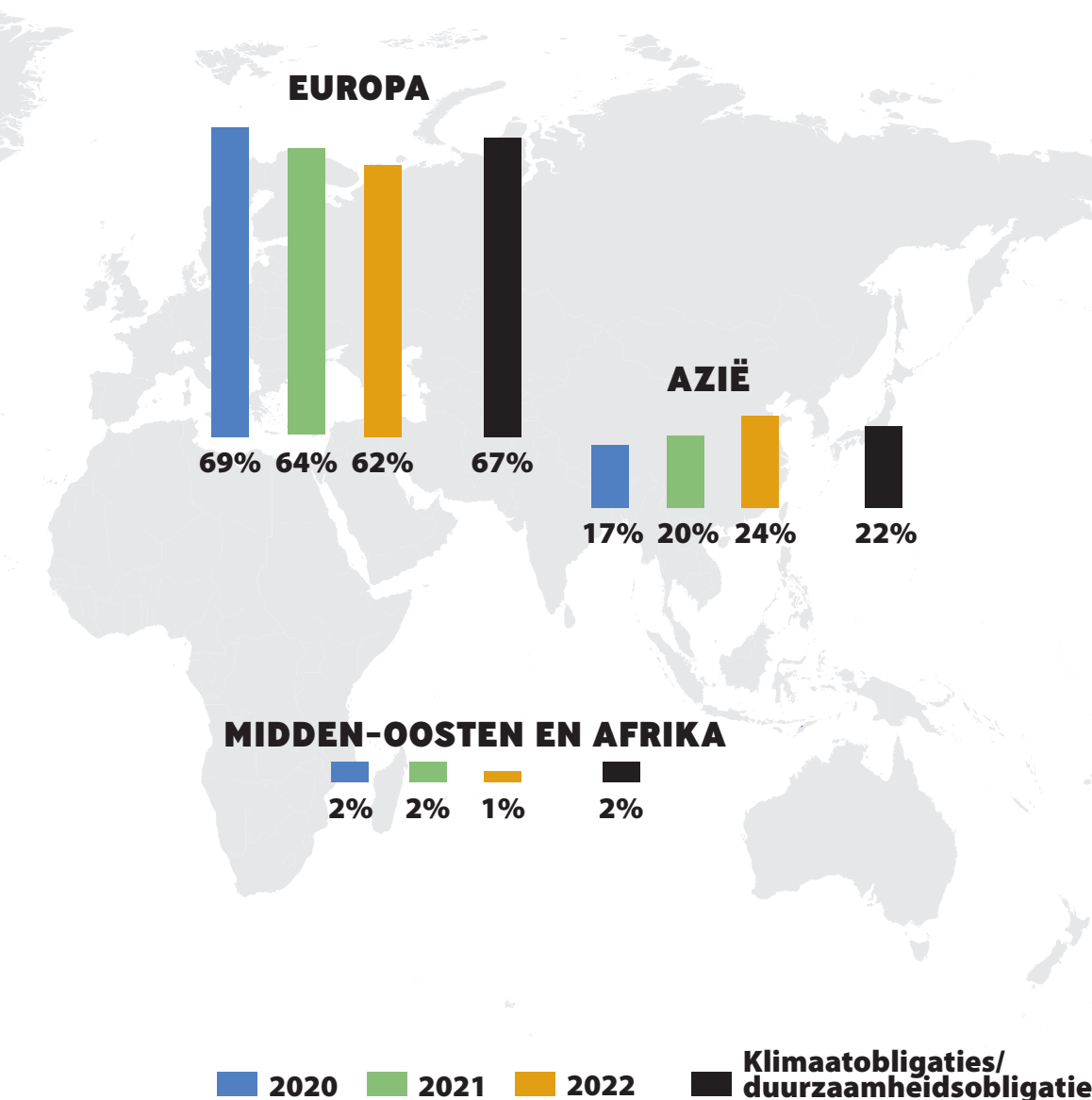
EMISSIONS PER VALUTA

NOORD- EN ZUID-AMERIKA

De Bank gaf obligaties uit in 17 valuta's, waarvan het merendeel in de kernvaluta's euro en Amerikaanse dollar. Diversificatie van bronnen en looptijden zorgt voor flexibiliteit van het inleenbeleid van de Bank. Door in meerdere valuta te emitteren, kan de EIB ook geld uitlenen in een aantal lokale valuta.

HET ACTIVITEITENPLAN VAN DE EIB-GROEP HOOGTEPUNTEN 2023-2025

- **Meer hulp aan Oekraïne en een focus op EU-autonomie na de Russische invasie**
- **Afstappen van fossiele brandstoffen en steun voor regio's die afhankelijk zijn van kolen en olie**
- **Risicovollere investeringen in groene projecten en digitalisering**
- **Meer ontwikkeling wereldwijd via EIB Global**
- **Nieuwe prioriteiten voor adviesdiensten, innovatie en technologie**
- **Hogere kredieten voor kleine ondernemingen die zich bezighouden met klimaatactie en duurzaamheid**

De militaire agressie tegen Oekraïne brengt ons ertoe om klimaatactie en projecten die de onafhankelijkheid van Europa vergroten, te versnellen. Eén onderdeel hiervan is het programma REPowerEU, dat Europa onafhankelijk moet maken van olie en gas uit Rusland. We zullen dit programma van de Europese Commissie voor energie-onafhankelijkheid volledig steunen.

De EIB-Groep gaat de financiering voor een rechtvaardige transitie naar een groene economie verhogen, door meer regio's te helpen die erg afhankelijk zijn van kolen en olie. Een rechtvaardige transitie betekent dat we gemeenschappen die het meest te lijden hebben, helpen met het vinden van nieuwe, groene economische activiteiten. Daarnaast zullen we voorzien in meer opleidingen zodat mensen zich kunnen omscholen.

Eén van de belangrijkste doelen van het Europees Investeringsfonds voor de periode 2023-2025 is het uitbreiden van klimaatactie en milieuduurzaamheid. Hierbij moet worden gedacht aan opleidingen in technische kennis voor kleine ondernemingen en steun voor zogenaamde business angels, durfkapitaal en private-equityfondsen. De EIF-kredietgaranties aan andere kredietinstellingen zorgen voor de middelen om zeer uiteenlopende startups en kleine bedrijven te steunen. In het kader van REPowerEU zal het EIF in de periode 2023-2027 € 3 miljard aan kapitaalinvesteringen verstrekken aan financiële instellingen voor energiebesparing, hernieuwbare energie en groene innovatie.

Buiten Europa gaat EIB Global meer regio's helpen groene elektriciteit te produceren, schoon water te leveren, moderne waterzuiveringsinstallaties te bouwen, medische voorzieningen te verbeteren en de verspreiding van besmettelijke ziekten te stoppen. We zullen ons richten op verhoging van de financiering voor klimaatactie in Azië en Latijns-Amerika.

We gaan onze adviesdiensten intensiveren om uitgebreidere technische bijstand te bieden zodat investeringen in prioritaire projecten sneller kunnen worden gerealiseerd. Onze adviesdiensten zullen zich richten op ondersteuning van milieuduurzame projecten en uitvoering van de Climate Bank Roadmap, onze routekaart voor het klimaat. Deze routekaart bevat onze klimaatdoelen voor de periode 2021-2025. Om deze klimaatbeloften na te komen, moeten we meer risico accepteren en meer technologisch geavanceerde projecten financieren, waardoor we de impact van ons werk kunnen vergroten.

Lees het volledige Activiteitenplan voor 2023-2025 op www.eib.org/en/publications

BESTUUR VAN DE EIB

De EIB is zowel een EU-instelling die verantwoording aflegt aan de lidstaten als een bank die bij haar besluitvorming, bestuur en controles te werk gaat volgens de beste bancaire praktijken.

De Raad van Gouverneurs bestaat uit ministers van elk van de 27 lidstaten; doorgaans zijn dit de ministers van financiën. De gouverneurs bepalen het kredietbeleid van de Bank en verlenen eenmaal per jaar hun goedkeuring aan de jaarrekening. Zij nemen besluiten over kapitaalverhogingen en over de deelname van de Bank aan financieringsactiviteiten buiten de Europese Unie. Ook benoemen zij de leden van de Raad van Bewind, de Directie en het Comité ter controle van de boekhouding.

De Raad van Bewind neemt besluiten over de kredietverlening, de plaatsing van obligaties en andere financieringskwesties. De Raad komt tien maal per jaar bijeen en ziet er op toe dat de Bank handelt in overeenstemming met de EU-verdragen, de eigen statuten van de Bank en de algemene richtlijnen afkomstig van de Raad van Gouverneurs. Er zijn 28 leden; iedere lidstaat nomineert één lid en daarnaast benoemt de Europese Commissie eveneens één lid. Tevens zijn er 31 plaatsvervangende leden. Ter verbreding van de vakinhoudelijke deskundigheid van de Raad van Bewind kunnen zes deskundigen worden benoemd die als adviseurs zonder stemrecht deelnemen aan de bijeenkomsten van de Raad. Tenzij in de statuten anders is bepaald, worden besluiten genomen met meerderheid van stemmen, in aanwezigheid van ten minste een derde van de stemgerechtigde leden en met een vertegenwoordiging van ten minste 50% van het geplaatst kapitaal. De voorzitter van de Raad is de president, die geen stemrecht heeft.

De **Directie** is het interne besluitvormingsorgaan van de Bank. De Directie ziet toe op de dagelijkse gang van zaken bij de Bank, bereidt de besluiten voor de Raad van Bewind voor en zorgt ervoor dat deze worden uitgevoerd. Eens per week komt de Directie bijeen. De Directie werkt onder het gezag van de president en onder toezicht van de Raad van Bewind. De overige acht leden zijn de vicepresidenten van de EIB. De leden worden benoemd voor een verlengbare periode van maximaal zes jaar en zijn uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de Bank.

De Bank heeft een onafhankelijk **Comité ter controle van de boekhouding** dat rechtstreeks verantwoording aflegt aan de Raad van Gouverneurs. Het Comité is verantwoordelijk voor de controle van de financiële administratie van de EIB en de EIB-Groep. Ook moet het jaarlijks toetsen of de activiteiten van de EIB – en haar financiële administratie – op deugdelijke wijze worden uitgevoerd, en of de activiteiten van de Bank aan de beste bancaire praktijken voldoen. Het jaarverslag van het Comité over het boekjaar wordt ingediend bij de Raad van Gouverneurs, samen met de reactie hierop van de Directie. Het Comité bestaat uit zes leden, die worden benoemd voor een niet-verlengbare ambtstermijn van zes opeenvolgende boekjaren.

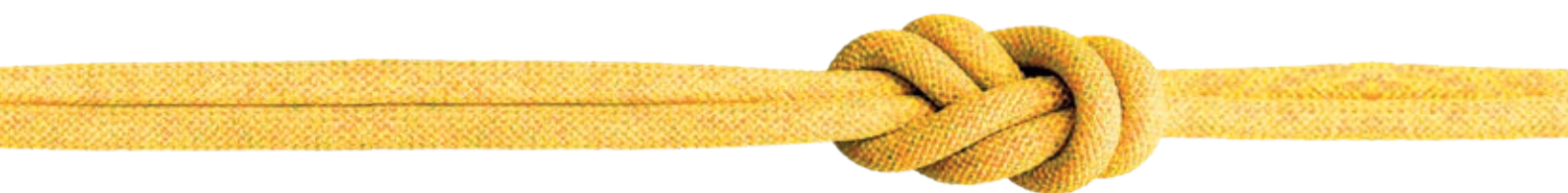
**De Europese Investeringsbank is de klimaatbank van de EU.
Meer informatie over onze klimaatactiviteiten:
Klimaat en milieuduurzaamheid (www.eib.org/climate)**

**De Europese Investeringsbank steunt Oekraïne.
Meer weten?
De EIB steunt Oekraïne (www.eib.org/standwithUkraine)**

**Onze projecten maken een verschil in alle sectoren van de mondiale economie.
Uitgebreide informatie:
Alle projecten – financiering en mondiale impact wereldwijd
(www.eib.org/projects/all)**

EEN VEILIG EUROPA

OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN 2022

Europese
Investeringsbank

pdf: ISBN 978-92-861-5417-1

NL 03/2023